

CONSILIUM AD EXSEQUENDAM CONSTITUTIONEM
DE SACRA LITURGIA

NOTITIAE

7-8

IULIO-AUGUSTO 1965

CITTÀ DEL VATICANO - PALAZZO SANTA MARTA

NOTITIAE

Commentarii ad nuntia
de re liturgica edenda cura
Consilii
ad exsequendam Constitutionem
de sacra Liturgia

« Notitiae » prodibunt die 15 cuiusque mensis. Libenter, iudicio Directionis, nuntium dabitur Actorum, inceptuum, editionum in re liturgica, praesertim e Coetibus Episcoporum vel Commissionibus liturgicis nationalibus emanantium, si scriptorum vel periodicorum exemplar missum fuerit.

Directio: Commentarii sedem habent in Civitate Vaticana, Palazzo S. Marta, ad quam transmittenda sunt epistolae, chartulae, manuscripta, his verbis inscripta:

NOTITIAE, Città del Vaticano

Administratio autem residet apud
Libreria Editrice Vaticana
Città del Vaticano

Pro commentariis
sunt in annum solvendae:
in Italia lit. 2.000
extra Italiam lit. 3.000 (\$ 5)

Singuli fasciculi veneunt:
in Italia lit. 200 (\$ 0,35)
extra Italiam lit. 300 (\$ 0,50)
In Italia pecunia mittenda est per
c/c/p N. 1-16722

TYPIS POLYGLOTTIS VATICANIS

7-8

SUMMARIUM

Epistola Secretariae Status	193
Novi Sodales « Consilii »	194
<i>Acta Consilii</i>	
De unica interpretatione liturgica populari in linguis pluribus in locis usitatis	194
De popularibus interpretationibus Propriorum dioecesium et religiosarum familiarum	196
Summarium Decretorum quibus deliberationes Coetuum Episcoporum confirmantur	199
Conventus de popularibus interpretationibus	203
Labores Coetuum a studiis De lectionibus biblicis Breviarii (Can. A. G. Martimort)	206
De lectionibus patristicis in Breviario (Mons. Michaël Pellegrino)	209
De hymnis Breviarii (P. Anselmus Lentini, O.S.B.)	213
De cantibus Officii (P. Pelagius Visentin, O.S.B.)	213
<i>Sacra Congregatio Rituum</i>	
Rubricae in Missali romano emendandae	213
De Offertorio ritus Ambrosiani	219
<i>Actuositas Coetuum Episcoporum</i>	
Libri liturgici officiales: Canada, Argentina	221
De sectione studiorum in Instituto Liturgico Trevirensi mox aperienda (Germania)	222
De primis gressibus institutionis liturgicae:	
Anglia et Cambria, Cecoslovachia, Dania, Finnia, Helvetia, Hibernia, Hungaria, Melita, Suecia, Ceylon, Corea, Formosa, Indonesia, Africa septentrionalis (Algeria, Marocus, Tunisia), Zambia, Honduras, Panama	223
<i>Documentorum explanatio</i>	250
<i>Bibliographica</i>	255
Illustrationes extra textum:	
208-209; 240-241	

DI SUA SANTITÀ

N. 48975

DAL VATICANO 14 Iunii 1965

Rev. me Pater,

Haud ita pridem ad Augustum Pontificem primus commentariorum libellus pervenit, qui "Notitiae" inscribuntur, quique ab isto Consilio ad exsequendam Constitutionem de Sacra Liturgia nobiliore hac forma singulis mensibus edi coepti sunt.

Sincero cum oblectamento Sanctitas Sua donum excepit, quod egregio Ipsi fuit testimonio navitatis atque sollertiae istius Consilii vestri; atque sive sapientiae plena verba legit, per quae Em. mus Card. Iacobus Lercaro ad eosdem commentarios veluti prooemiatu est, ut eorum rationes et proposita exponeret, sive Decretorum simul collectorum summarium illic editum perpendit, quibus Episcopaliu coetuum ex universo fere terrarum orbe deliberationes de re liturgica confirmatae sunt.

Dum igitur de huiusmodi incepto vobis admodum gratulatur, Christi Vicarius superna auxilia vestris laboribus deprecatur uberrima, quae animum vobis addant ad susceptum iter digne fructuoseque prosequendum; atque caelestium munerum conciliatricem, Suaeque propensae voluntatis testem Beatissimus Pater eidem Em. mo Cardinali Iacobo Lercaro, Consilii Praesidi, simulque tibi omnibusque operam Consilio navantibus Apostolicam Benedictionem permanenter impertit.

Interea, me ea qua par est observantia profiteor

Tibi addictissimum

Rev. mo Patri
P. HANNIBALI BUGNINI C. M.
Consilii ad exsequendam Constitutionem de
S. Liturgia a Secretis

Urbem Vaticanam

+ A. Dell'Acqua
Subst.

NOVI SODALES «CONSILII»

Die 1 iunii 1965 (Prot. N. 48544), Beatissimus Pater Paulus VI benignissime nominavit sequentes novos « Consilii » Sodales:

Em.mum Card. GULIELMUM CONWAY, Archiepiscopum Armachanum (Hibernia).

Exc.mum DD. DIONYSIUM HURLEY, Archiepiscopum Durbanianum (Africa Australis).

Exc.mum DD. THOMAM CLAVEL MENDEZ, Archiepiscopum Panamensem (America Centralis).

Exc.mum DD. VINCENTIUM ENRIQUE Y TARANCON, Archiepiscopum Ovetensem (Hispania).

Exc.mum GEORGIUM P. DWYER, Episcopum Loidiensem (Anglia).

Cum his novis Membris, 43 sunt « Consilii » Sodales: 11 Em.mi Cardinales; 30 Exc.mi Episcopi; 2 non Episcopi.

Acta Consilii

DE UNICA INTERPRETATIONE LITURGICA POPULARI IN LINGUIS PLURIBUS IN LOCIS USITATIS

Die 16 octobris 1964, Praesidibus Coetuum Episcoporum regionum quae linguam adhibent communem cum aliis, nempe anglicam, gallicam, germanicam, hispanicam, italicam, lusitanam, neerlandicam, missae sunt litterae quae infra habentur.

Mens enim « Consilii » est ut pro huiusmodi linguis, unicus statuatur textus liturgicus, quo facilius reddatur fidelium participatio in sacris ritibus.

Quidan Coetus Episcoporum statim inceptus ad rem deduxerunt; alii, etsi modo simul agere non potuerunt, statuerunt hoc facere in institutione liturgica generali. Interea mixtae nominatae sunt Commissiones inter diversas Conferentias nationales, quarum interest, ut unica popularis translatio praeparetur, quae diversorum populorum exigentiis et menti respondeat.

Superfluum est dicere supradictas expressiones linguisticas non esse omnes, quae hanc necessitatem habeant: aliae linguae exstant, quibus idem iter terendum esset. Ex hac ratione hae normae nunc publici iuris fiunt ut pro omnibus casibus apprime accommodentur et applicentur.

Excellentissime Domine,

Consilium ad exsequendam Constitutionem de sacra Liturgia, complurium Coetuum Episcoporum Acta ad rem liturgicam spectantia « confirmando », attentionem saepius posuit ad peculiarem et aliquando graviolem difficultatem, quae exoritur ex ampliore parte quam Constitutio tribuit linguae vernaculae in Liturgia.

Nam, dum saecularis unitas linguae liturgicae labitur, et simul cum lingua latina variae populorum linguae existere incipiunt, bene providendum est ne ipsa spiritualis et pastoralis efficacia Liturgiae in discrimen adducatur. Transitus enim ad novam rerum condicionem debita cum gradualitate et prudentia faciendus est.

Qua de causa, « Consilium » hac in re mentem suam aperire cupit circa peculiarem quaestionem de popularibus interpretationibus in regionibus eiusdem linguae. Mens enim « Consilii » est ut his in regionibus unitas textuum, qui lingua vernacula in Liturgia dicendi sunt, servetur: minus enim probandae videntur multiplices interpretationes, textus et editiones pro una eadem lingua, praesertim e maioribus, uti v. gr. Anglica, Gallica, Germanica, Hispanica, etc. Quod certo et gravitati ipsius textus et dignitati librorum liturgicorum officeret.

Hoc desiderium « Consilii », Excellentissime Domine, animo fidenti Tecum communico, ut illud velis Exc.mo Praesidi Commissionis Liturgicae apud Coetum Episcoporum Tuae Nationis significare, quo opportuniore modo, per personam competentem, consilium ineatur cum Coetibus Episcoporum, quorum interest, ut laudabiliter iam factum est quibusdam in casibus.

Gratissimum erit « Consilio » si Tu, Excellentissime Domine, quamprimum notitias circa exitum huius suggestionis humaniter ad Secretariam eiusdem « Consilii » transmiseris, difficultates forte exortas indicando, ut, si casus fert, subsidium ad illas solvendas praestari possit.

Interea omnia fausta Tibi a Deo adprecor, atque, omni quo par est obsequio, me profiteor

Excellentiae Tuae Reverendissimae
addictissimum

IACOBUM Card. LERCARO
Praesidem

DE POPULARIBUS INTERPRETATIONIBUS PROPRIORUM DIOECESIV ET RELIGIOSARUM FAMILIARUM

Die 2 iunii 1965, « Consilium » misit omnibus Praesidibus Coetuum Episcoporum (174) *Instructionem* quandam circa Propriorum cuiusvis Dioecesis popularem interpretationem. Epistola, quae *Instructionem* comitabatur, aiebat:

« E.me Domine, Pergratum mihi est Tibi transmittere, de mandato E.mi " Consilii " Praesidis, exemplar *Instructionis* " De popularibus interpretationibus Propriorum Dioecesium et Religiosarum Familiarum ".

Humanissime autem Te rogare audeo, E.me Domine, ut hanc *Instructionem*, aptiore quem aestimaveris modo, singulis Episcopis Tuae Nationis communicare velis.

Placeret enim ut intra proximos *sex menses* " Propria " particularia huic " Consilio " subiciantur ad opportunam probationem seu confirmationem obtinendam ».

Eadem *Instructio* missa est Superioribus generalibus omnium Familiarum religiosarum (159), ut eam communicarent « aptiore quem aestimaveris modo, Superioribus Ordinariis cuiusque Provinciae Tuae Communitatis ».

Spatium *sex mensium* videri potest nimis breve. Attendatur tamen: 1) die 15 maii 1912 S. C. Rituum ad locorum Ordinarios et Praepositos generales Religiosorum litteras circulares scripsit pro instauratione « Propriorum », et spatium praestituit *triginta annorum*: post quadraginta annos nova rubricalis instaurationis perficiebatur, et quaedam « Propria » adhuc Pianam revisionem exspectabant ... 2) cum hic agatur praesertim de textibus Missae, qui, ut in pluribus, iam in *parvis missalibus* exstant, labor ipse non multum tempus insumere potest; 3) *necessitas* urget, cum de facto hi textus ad altare adhi-

beantur in Missis pro populo, et proinde legitime et rite translati et approbati esse debeant; 4) tantus est fervor liturgicus in omnibus orbis partibus, ut absque dubio translationes *ante* praefinitum tempus absolvantur!

Popularibus interpretationibus Missalis et Breviarii romani pro singulis Nationibus confirmatis, iuxta textus a Coetibus Episcoporum approbatos, restat ut et interpretationes populares Propriorum cuiusque dioecesis vel familiae religiosae Apostolicae Sedis confirmationi proponantur.

Cum autem saepius ab hoc « Consilio » quaeratur quam ratione sit hac in re procedendum, opportunum videtur sequentes praebere normas:

1. Usus linguae vernaculae in Propriis dioecesanis vel familiarum religiosarum subiacet limitibus a Coetibus Episcoporum pro unaquaque Natione legitime statutis, et ab Apostolica Sede probatis seu confirmatis (Const., art. 36, § 3).

2. Interpretatio popularis Proprii dioecesis vel familiae religiosae paranda et approbanda est, ad mentem eorum quae in n. 88 *Instructionis* diei 26 septembris 1964 habentur, « a respectivis Ordinariis eiusdem linguae ». Proinde:

a) si agitur de Propriis dioecesanis, ab Episcopo, vel Episcopis, quorum interest;

b) si agitur de Proprio familiae religiosae, a Superioribus Maioribus regionum eiusdem linguae.

3. In interpretatione populari exaranda, ea servantur, congrua congruis referendo, quae in n. 40 memoratae *Instructionis* habentur.

4. Ut in qualibet Natione uniformitas, quantum fieri potest, in textibus liturgicis, habeatur:

a) partes Proprii, quae etiam in textibus lingua vernacula conversis et ab Episcoporum Coetu approbatis atque ab Apostolica Sede confirmatis inveniuntur, ex his sumantur. Ita, ex. gr., partes e Communi vel Proprio Breviarii aut Missalis derivatae, ponantur iuxta popularem interpretationem pro universa Natione iam approbatam; item lectiones, si Coetus Episcoporum aliquam popularem interpretationem Sacrae Scripturae ad usum liturgicum approbavit, ex hac sumantur; formulae aliquae Ritualis, quae in textu a Coetu Episcoporum approbato inveniuntur, ex hoc deriventur, et ita porro;

b) partes item quae pluribus dioecesibus vel familiis religiosis forte sunt communes, communi consilio parentur, iis servatis, quae supra dicuntur.

5. Textus qui uni tantum ecclesiae sunt proprii, a respectivo Ordinario approbari debent.

6. Interim, scilicet donec interpretatio popularis magis perfecta conficiatur, assumere licet etiam textus apud fideles iam usitatos: qui tamen, ut ad usum liturgicum adhiberi possint, Apostolicae Sedis probatione seu confirmatione indigent.

7. Ad confirmationem obtinendam, textus, ab Episcopo si agitur de Proprio dioecesano, aut a Supremo Religionis Moderatore si agitur de Proprio familiae religiosae, duplici exemplari mittantur « Consilio ad exsequendam Constitutionem de sacra Liturgia », addita brevi relatione circa criteria, quibus opus interpretationibus innixum est (cf. *Instructionem*, nn. 29 et 30).

8. Textus tunc tantum evulgentur et in usum deducantur, cum ab Apostolica Sede probati seu confirmati fuerint.

In transmittendis textibus pro confirmatione haec notentur:

1. *Citationes e Sacra Scriptura exactae et completae sint.*
2. *Terminologia adhibeatur a rubricis statuta sive recentior (e. gr. super oblata) sive tradita (v. gr. graduale, et non cantus meditationis).*
3. *Textus fideliter reddantur lingua vernacula, etsi iuxta criteria data ab Instructione, n. 40.*
4. *Pro confirmatione duo exemplaria mittantur ad « Consilium » interpretationis popularis, una cum textu latino.*
5. *Una cum textibus addatur relatio, ad normam Instructionis n. 30.*
6. *Textus Propriorum familiarum religiosarum ad « Consilium » mittantur per Procuratorem Generalem cuiusque Ordinis vel Congregationis.*

SUMMARIUM DECRETORUM
QUIBUS DELIBERATIONES COETUUM
EPISCOPORUM CONFIRMANTUR
(a die 1 ad 30 iunii)

EUROPA

Albo-rutheni extra patriam degentes

- I. Documenta: 9 iunii 1965 (Prot. n. 2816/65)
- II. Lingua vernacula quae adhiberi potest: albo-ruthena
- III. Partes quae lingua vernacula proferri possunt:
IN MISSA: iuxta decretum typicum, addita praefatione.
- IV. Interpretationes populares adhibendae: pro Ordinario Missae, quae in libro *Holas Dusy* invenitur; confirmatur etiam textus Missae de Ss.ma Trinitate.

Anglia

- V. Decreta particularia:
2. Ordinis Fratrum Carmelitarum (10 iunii 1965, Prot. n. 418/65): confirmatur interpretatio anglica Ritualis Vestitionis, Absolutionis Generalis et Benedictionis papalis pro Tertio Ordine.

Gallia

- V. Decreta particularia:
13. Baionensis (23 iun. 1965, Prot. n. 2914/65): confirmatur versio vasconica Missarum pro dominicis post Pentecosten et post Epiphaniam, pro feriis quattuor temporum septembris, pro festis SS. Petri et Pauli et Assumptionis B. M. V.

Graecia

I. Documenta: 4 iunii 1965 (Prot. n. 2524/65)

III. Partes quae lingua vernacula proferri possunt:

1. IN MISSA: orationes

IV. Interpretationes populares adhibendae:

1. MISSALIA: interpretatio Epistolarum et Evangeliorum (pars II).

Italia

V. Decreta particularia:

12. Cremonensis (4 iunii 1965, Prot. n. 2808/65): confirmatur interpretatio italica Proprii dioecesanii Missarum.

13. Clavarensis (28 iun. 1965, Prot. n. 2939/65): confirmatur versio popularis Proprii Missarum dioeceseos.

Iugoslavia

V. Decreta particularia:

3. Baciensis (10 iunii 1965, Prot. n. 2833/65): confirmatur manuale rituum, cui nomen est *Priručni Obrednik*, linguis croatica et hungarica exaratum.

ASIA

India

I. Documenta: 9 iunii 1965 (Prot. n. 2794/65)

IV. Interpretationes populares adhibendae:

c) Lingua bengali:

Ordinarium Missae

V. Decreta particularia:

4. **Belgaumensis** (23 iun. 1965, Prot. n. 2906/65): confirmatur interpretatio Concani Ordinarii Missae, quae in opusculo *Misachi Bhatt* continetur.

Vietnam**V. Decreta particularia:**

1. **Ordinis Praedicatorum** (16 iun. 1965, Prot. n. 2863/65): confirmatur interpretatio popularis aliquarum partium Ordinarii Missae iuxta ritum O. P.

AFRICA

Zambia

I. **Documenta:** 10 iunii 1965 (Prot. n. 2827/65).

IV. Interpretationes populares adhibendae:

2. **RITUALIA:**

d) **Lingua mambwe:**

Textus propositus a Coetu Episcoporum.

AMERICA

Bolivia

I. **Documenta:** 16 iun. 1965 (Prot. n. 2857/65)

III. Partes quae lingua vernacula proferri possunt:

1. **IN MISSA:** praefatio

IV. Interpretationes populares adhibendae:

1. **MISSALIA:** Interpretatio popularis, quae in parvis missalibus pro Chilia approbatis invenitur.
2. **RITUALIA:** In Sacramentis Paenitentiae et Confirmationis, et in Exsequiis, versio pro Chilia approbata.

OCEANIA

Nova Guinea**I**

- I. **Documenta:** 16 iun. 1965 (Prot. n. 2855/65)
- II. **Lingua vernacula quae adhiberi potest:** Witu, Imbongu, Kewa et Mendi.
- IV. **Interpretationes populares adhibendae:**
 1. **MISSALIA:** pro Ordinario, textus a Coetu Episcoporum propositus.

II

- I. **Documenta:** 23 iun. 1965 (Prot. n. 2926/65)
 - II. **Lingua vernacula quae adhiberi potest:** Anglica et Pidgin.
 - III. **Partes quae lingua vernacula proferri possunt:**
 1. **MISSA:** praefatio
 - IV. **Interpretationes populares adhibendae:**
 1. **MISSALIA:**

Lingua anglica: versio praefationum quae in parvis missalibus iam debite approbatis exstat.

Lingua pidgin: textus Ordinarii Missae cum praefationibus a Coetu Episcoporum propositus, necnon partes Proprii pro diebus dominicis et festis.
-

2. RITUALIA:

Lingua pidgin: parvum Rituale.

Samoa et Tokelau Insulae

I. Documenta: 23 iun. 1965 (Prot. n. 2896/65)

II. Lingua vernacula quae adhiberi potest: Samoana.

IV. Interpretationes populares adhibendae:

1. MISSALIA: pro Ordinario, textus a Coetu Episcoporum propositus.

Decreta, quibus confirmantur interpretationes populares praefationum in Missa

Africa Meridionalis, die 4 iunii 1965 (Prot. n. 2806/65): confirmatur versio anglica, quae in parvo missali *St. Andrew's Bible Missal* iam debite approbato exstat; necnon confirmantur versiones linguis localibus exaratae, quae in textibus debite approbatis habentur.

Nova Zelandia, die 4 iunii 1965 (Prot. n. 2501/65): confirmatur versio anglica, quae in parvo missali *Layman's Daily Missal* iam debite approbato exstat.

CONVENTUS DE POPULARIBUS INTERPRETATIONIBUS

Die 15 aprilis 1965 E.mis Praesidibus Commissionum liturgicarum Nationalium communicatum fuit mentem esse « Consilii » celebrare, durante proxima Sessione Concilii Oecumenici, coetum eorum qui partem habent in popularibus interpretationibus exarandis.

« Consilium » ipsum, in V Sessione plenaria, sub finem mensis aprilis elapsi habita, inceptum late approbavit, et *Comitatum* constituit organizativum, compositum ex Sodale ipsius Consilii, Exc.mo D. Renato BOUDON, Episcopo Mimatensi, Praeside Commissionis Liturgicae Galliae, et ex quinque Peritis, nempe: P. Adalberto FRANQUESA, OSB (Hispania), Prof. Friderico McMANUS (USA), Mons. Iosepho PA-

SCHER (Germania), P. Aymone M. ROGUET, OP (Gallia), P. Iosepho SOBRERO, SDB (Italia).

Comitatus una cum Secretaria « Consilii » Conventus programma delineavit, quod Em.mi Cardinalis Iacobi Lercaro, eiusdem « Consilii » Praesidis, amplissima approbatione munitum, placet nunc nuntiare.

1. Finis Conventus

Primae interpretationes vernaculae textuum liturgicorum quasdam induxerunt *experientias*, sive circa *opus* interpretationis, sive circa usum textuum liturgicorum.

Conventus occasionem praebebit experientias, difficultates, et personales ideas « operariorum » interpretationum una simul colligere et comparare, ut quaedam communia criteria ad laborem prosequendum inveniantur, praesertim cum novi textus liturgici linguis vernaculis erunt reddendi.

2. Participantes

Cum agatur de Conventu « peritorum », solummodo quidam selecti qui in subiecta materia « interesse » habent, participare possunt, nempe:

a) Praesides Commissionum liturgicarum nationalium, vel eorum delegati.

b) Membra Commissionum liturgicarum.

c) Periti, qui adlaborant vel adlaboraverunt in exarandis textibus popularibus.

d) Unus aliusve repraesentans cleri, pastoralis curae animarum addicti.

e) Laici (sive viri sive foeminae) qui partem habuerunt in interpretationibus exarandis.

f) Unus aliusve exegeta in quaestionibus biblicis connexis cum re liturgica apprime versatus.

g) Unus aliusve in re musica peritus, pro his quae cum cantu sacro connexionem habent.

Hi omnes *designari debent* a Praeside Commissionis Liturgicae Nationalis; quod constare debet in documento participationis.

3. Dies et locus

Conventus celebrabitur Romae, diebus 9-13 *novembris* 1965.

Ulteriores determinationes quamprimum communicabuntur.

4. Programma generale

DIE 9 NOVEMBRIS (FERIA III) VESPERE

Salutationes.

1. De lingua vernacula relate ad actuosam participationem. Conditiones translationis authenticae et pastoralis.

DIE 10 NOVEMBRIS (FERIA IV) MANE

2. De labore usque nunc peracto (synthetice): methodus et potiores difficultates (cum communicationibus).

3. De difficultatibus in locis missionum praesertim quoad linguam christianam inducendam.

Coetus particulares (*carrefours*)

DIE 10 NOVEMBRIS (FERIA IV) VESPERE

4. Da habitu translationis ad traditionem.

5. De generibus litterariis et eorum momento pro interpretatione et translatione textuum necnon pro usu liturgico.

DIE 11 NOVEMBRIS (FERIA V) MANE

6. De historia translationum in antiquitate, apud orientales, in locis missionum.

7. De aliquibus difficultatibus in Ordinario Missae.

Coetus particulares (*correfours*)

DIE 11 NOVEMBRIS (FERIA V) VESPERE

8. De latinitate christiana. De lingua christiana evolvenda et inducenda (distinguendo regiones culturae christianae et regiones missionum).

9. De methodo elaborandi translationes.

DIE 12 NOVEMBRIS (FERIA VI) MANE

10. De stylo linguae liturgicae.

11. De problematibus editionis.

DIE 12 NOVEMBRIS (FERIA VI) VESPERE

12. De translatione relate ad evangelizationem, catechesim et homiliam.

13. De problematibus translationis relate ad cantum.

DIE 13 NOVEMBRIS (SABBATO) MANE

14. De influxu translationis in liturgicam reformationem et in celebrationem.

Syntesis et vota Congressus.

5. Cooperatio participantium

Comitatus organizativus laeto animo excipiet *suggestiones et vota* sive quoad programma Conventus, sive quoad opus interpretationum, praesertim ex parte E. morum Praesidum Commissionum liturgicarum Nationalium.

6. Aliae adnotationes

a) Sequentibus mensibus, omnibus inscriptis *notitiae* utiles circa Conventum communicabuntur.

b) Inscriptiones mittantur ad « Conventum Interpretationum ». Consilium. Palazzo S. Marta. Città del Vaticano.

c) Pro expensis (itineris, commorationis, etc.) et ad inveniendam commorationem in Urbe, singuli seipsis provideant oportet.

LABORES COETUUM A STUDIIS

De lectionibus biblicis Breviarii

(Can. A. G. Martimort)

Ad normam art. 92 a Constitutionis de Sacra Liturgia, « lectio sacrae Scripturae ita ordinetur ut thesauri verbi divini in pleniore amplitudine expedite adiri possint », et art. 89 c, « Hora quae Matutinum vocatur... e psalmis paucioribus lectionibusque longioribus constet ». Coetus a studiis 4 « Consilio » aliquot quaestiones proposuit, quae a Patribus favorabiliter exceptae sunt.

1. DE LECTIONE BIBLICA OMNI DIE

De hoc principio consenserunt omnes: nullus dies sit sine Scriptura.

2. DE LONGITUDINE LECTIONUM

Periti tanquam principium admiserunt ut augeretur in lectionibus quod minuitur in psalmis. Ita lectiones poterunt quasi eandem longitudinem habere quam novem lectiones de Scriptura corrente in hodierno breviario. Exemplum tamen sumendum non est a lectionibus olim secundi vel tertii nocturni breviarii romani, quae erant fusiores.

3. DE INTEGRITATE TEXTUS

Propter duplicationes occurrentes vel ob nimiam prolixitatem aliquando vitanda non videtur abbreviatio pericopae. Res non est nova, cum simile quid invenitur in libris liturgicis, tum antiquis, tum modernis (in Breviario e. gr. Commune Confessoris non Pont.; Commune festorum B. Mariae V.; Officium defunctorum; festa S. Ioseph, S. Ioannis B. e. a.). Patet per abbreviationem aspectum biblicum essentialem vel difficultatem textus eliminandam non esse. Item interruptio ne fiat magna. De abbreviatione insuper lector per tria puncta (...) vel alio modo certior fiat.

4. DE RELATIONE INTER LECTIONES IN MISSA ET IN OFFICIO

Duae adsunt quaestiones de hac re.

a) Lectio Sacrae Scripturae in Liturgia, habetur in Missali et in Breviario. At ratio distributionis inter duos libros non est eadem. In Missali enim, iuxta traditionem, potius libri Novi Testamenti habentur, et in Breviario libri Veteris Testamenti. Insuper in novo ordine lectionum conficiendo, attendendum erit etiam, ad Missam quod attinet, ut textus eligantur sive ex Vetere sive ex Novo Testamento qui fidelibus mysterium salutis opportune praebere possint. Consentaneum ergo videtur ut distributio totius Sacrae Scripturae a Lectionario Missae incipiat, ita ut lectio divina in Missa sit quasi fundamentum, et lectio divina Breviarii sit quasi ipsius completiva. Nam lectiones Missae ad universum fidelium coetum diriguntur, dum lectiones Breviarii sunt potius pro clero et quadam parte selecta totius plebis christianae.

b) Si prima lectio Veteris Testamenti restauratur in Missa, sed tantum facultative, periculum adest ne proprie istae pericopae nunquam legantur: deessent propter admissum principium « subsidietatis », in Breviario, quia exstant in Missali; non legerentur in Missa, quia facultativae. Inde exsurgit quaestio, num in hoc casu decisio « Consilii » supra citata valeat, scilicet lectiones Officii debere esse completivas lectionum Missae.

Placuit Patribus eas pericopas Veteris Testamenti quae in Lectionario Missae sunt inserendae, etiam in Breviario recipiendas esse, si in Missali erunt tantum facultativae.

5. DE CONTINUITATE LIBRORUM

In genere servanda videtur semi-continuitas lectionum (*Bahnlesung*). Aliquando vero optanda est mutatio in ordine capitulorum vel versuum, ut narratio in una eademque pericopa completa fiat. Immo interdum ad intelligendum melius tramitem narrationis inseri poterit in cursu unius libri, e. gr. Regum, capitulum correspondens alius libri, e. gr. Paralipomenorum. Certo pericopae singulae tantum ex uno libro desumendae sunt. Nulla ergo « centonizatio » ex diversis libris habebitur (« tesi a mosaico »; sicut fit in multis responsoriis et quidem legitime).

6. DE RESPONSORIIS

Supposito quod responsoria servanda sint, etiam in recitatione a solo facta, — quod omnibus sodalibus placuit, — finis responsoriorum videtur triplex:

a) vel repetitur aliquod incisum ipsius libri, a quo lectio sumitur, ut resonet in mentibus. Sic usque nunc plerumque in Breviario;

b) vel transformatur lectio in precem, sicut etiam non tam raro habetur in Breviario (e. gr. *Da mihi, Domine, sedium tuarum assidricem sapientiam* post lectiones sapientiales);

c) fiat transitus a Vetere Testamento ut Verbum divinum lectionis resonantiam obtineat in prophetis, in psalmis vel in Novo Testamento aut ibidem ulteriorem realisationem accipiat. Etiam responsoria historica inserviunt ad sublineandam ideam particularem lectionis et momentum aliquod historiae salutis.

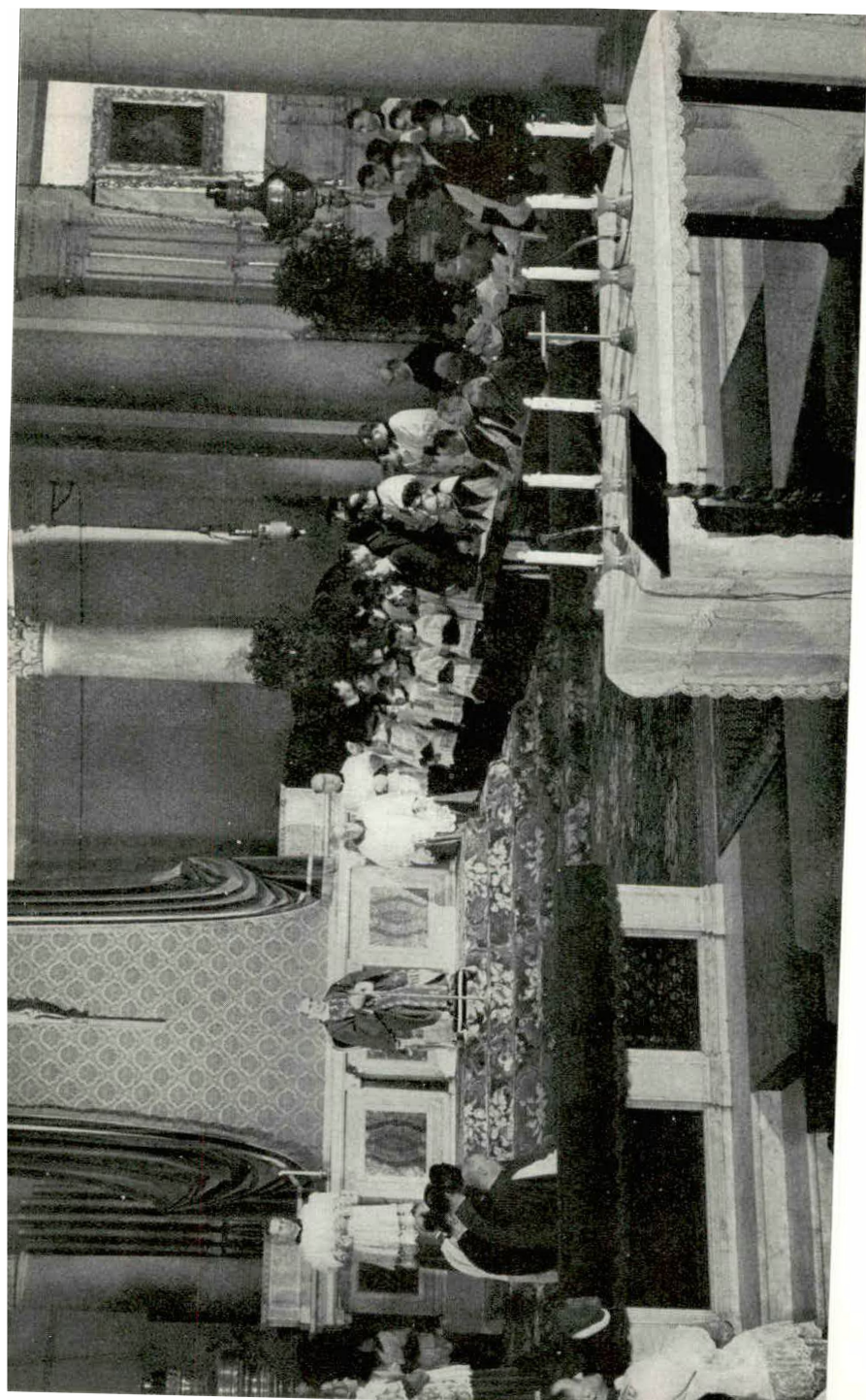
Ita placuit Patribus responsoria etiam nova parari, adhibita scientia biblica et secundum criteria supra exposita, ad augendum fructum lectionis spirituales.

7. DE LECTIONE IN VESPERIS

Periti censuerunt lectionem longiorem tunc solum proponendam esse, quando cum populo Vesperae celebrantur; secus capitulum breve retinendum esse, cavendumque esse, ne confundantur Vesperae, quae sunt et remanere debent oratio vespertina, cum iis Verbi celebrationibus quae in art. 35, 4 Constitutionis conciliaris commendantur.

Placuit in Vesperis servari capitulum pro clero; pro populo autem facultatem esse recitandi lectionem longiorem, de qua homilia habeatur.

8. DE LECTIONE IN COMPLETORIO

Peritis haud opportunum visum est proponere lectionem longiorem in Completorio, loco lectionis brevis inserendam, quae recollectioni faveat secundum consuetudinem plurimorum monasteriorum, ubi sive in claustro, sive in ecclesia ante Completorium legitur aliquis auctor spiritualis. Etiam in traditione monastica, lectio ista non est nisi continuatio lectionis, quae fit durante collatione.

De lectionibus patristicis in Breviario
(Mons. Michaël Pellegrino)

Ad normam art. 92 *b Constitutionis*, « lectiones de operibus Patrum, Doctorum et Scriptorum ecclesiasticorum depromendae melius seligantur ».

Satis constat, pericopas patristicas quae usque ad novum codicem rubricarum in Breviario legebantur — nam hodie fere evanuerunt — hodiernis exigentiis parum respondere. Non pauci Patres et scriptores nullum locum obtinent, aliorum vero vox vix in Breviario auditur qui sanctitate et doctrina eminent. Multae pericopae ea quae in Patribus minoris sunt momenti praebent, omissis textibus longe praeferendis. Non videtur igitur sufficiens ut quaedam emendentur, sed totam rem funditus investigari oportet. Ideo necessarium est opera Patrum et scriptorum ecclesiasticorum pervestigare, ut ea inveniantur quae criteriis mox elucidandis respondeant.

Consilio placuit admittere sequentia criteria generalia.

1. DE CRITERIIS SELECTIONIS LECTIONUM PATRISTICARUM

Criterium essenziale in textibus seligendis videtur esse utilitas spiritualis clericorum, religiosorum et laicorum nostri temporis. Hi omnes in lectione sacra documenta quaerunt doctrinae perspicua et magni momenti, consilia et subsidia ad vitam christianam promovendam, consolationem et robur in cotidianis laboribus.

Criteria selectionis proposita sunt: *negativa*, primum, de iis quae praetermittenda sunt, etiam si iam in Breviario exstent; *positiva*, deinde, de eligendis idoneis pericopis.

Ad *negativa* quod pertinet hoc statuitur: deserendae sunt lectiones quae ob rationes hodie obsoletas olim electae sunt. Tales sunt, quae

haereses admodum remotas oppugnant, vel principiis hermeneuticis, philosophicis et generatim scientificis, iam derelictis, nituntur vel difficiliore et nimis abstractae sunt vel, utcumque, aetatis nostrae hominibus aptae amplius iam non videntur.

Et nunc criteria *positiva*: eligendae sunt lectiones, quae vitalem sensum S. Scripturae elucident, quae doctrinam dogmaticam, asceticam, moralem rite exponant, quae cum celebratione liturgica particulari nectantur et idoneae appareant ad pietatem et scientiam Dei lectorum huius temporis alendam et fovendam.

2. DE METHODO LABORIS

Opus Coetus 5 tribus temporibus vel gradibus perfici posse videtur:

a) *collectionem facere* multarum pericoparum secundum criteria supra exposita.

In statu praesenti laboris, fere tria millia locorum ex Patribus Graecis et Latinis et Scriptoribus mediae ac recentioris aetatis recognita sunt. Quo abundantior erit materia, eo facilius locos idoneos discernere licebit. Meminerimus insuper propositum amplioris lectionarii conficiendi a Patribus «Consilii» approbatum esse. In hoc lectionario multi textus accipi poterunt qui locum in Breviario non habuerunt.

b) *specimina componere* lectionum pro aliquo festo vel anni tempore; ita pro Adventu Coetus nunc efficere conatus est.

c) tertium denique tempus seu gradus erit *selectio definitiva* textuum eorumque adaptatio ad structuram calendarii et Breviarii.

3. DE LECTIONIBUS PROPRIIS QUAE AD LAICOS SPECIATIM SPECTENT

A «Consilio» approbatum est ut proponantur lectiones propriae quae ad laicos speciatim spectent, praeterquam illae quae ad mores clericorum et monialium prosint; adsunt enim tres rationes:

a) Non desunt laici qui, Deo iuvante, Breviario utuntur.

b) Lectiones Breviarii non solum ad personalem vitam clericorum et monialium dirigendam, sed etiam ad officium pastorale spectant, v. g. ut subsidium ad praedicationem verbi Dei.

c) Est latissimum programma vitae christianae omnibus baptizatis commune, quod utinam semper et integre a clericis et monialibus adimpleatur!

4. DE INTEGRITATE LECTIONUM

Videtur reicienda methodus « centonizationis », qua ex pluribus scriptoribus et locis, veluti opus musivum, fit lectio; e contra, semper unitate textuali ornata, lectio absque caesuris desumenda est.

Quaestio exsurgit si quando longior textus validus et utilis occurrat, quaedam tamen minoris momenti exhibens ad theologiam vel ad historiam vel ad scientias naturales pertinentia quae evidenter erronea (ex. gr. complures explanationes de narrationes creationis, vel opinio de proximo fine mundi), vel etiam praecepta consiliave proponantur quae hodie vix intellexerentur (ex. gr. de continentia coniugali certis anni temporibus, de ratione ieiunii servandi), vel sensum nostrae aetatis aliunde offendant (ex. gr. invectivae in Iudaeos, paganos et haereticos).

Nihil obstare videtur quin textus aliquis non integer exhibeatur, dummodo de omissione lector aliqua ratione (ex. gr. punctis interiectis) certior fiat. Nam selectio locorum criterio anthologico, respectu totius operis in quo continentur, innititur, quod etiam intra ipsos locos selectos adhiberi licet.

Quaedam partes congruentius forsitan omitti possunt cum nostro- rum temporum minus accommodatae videantur, dummodo hoc caute fiat.

5. DE INTRODUCTIONE DIVISIONUM

Propositum et approbatum est divisiones, titulos et didascalias, quae lectorem adiuvent ad lectiones facilius intellegendas, in textus introduci.

6. DE UNICA LECTIONE

Mens « Consilii » est ut pro unoquoque officio paretur unica lectio patristica longior, potiusquam binae lectiones, altera e tractatibus, altera ex homiliis Patrum desumpta.

7. DE LECTIONE CONTINUA

Secundum alterum principium approbatum, expedit lectionem aliquius operis maioris momenti, ut iam evenit de Augustini Tractatibus in Ioannem tempore quadragesimali, per complures dies continuare.

8. DE COMMENTARIIS STRICTO SENSU ACCEPTIS

Pro lectionibus quae ad sacram Scripturam explanandam spectant, textus etiam seligi possunt qui rationem commentarii stricto sensu

non habeant. Nam, si ratio commentarii stricte exigatur, multi ex optimis textibus patristicis vix adhiberi poterunt, nec facile erit commentaria invenire qui exigentiis doctrinalibus, spiritualibus et pastoralibus congruant.

9. DE SCRIPTORIBUS NON SANCTIS VEL NON PLENE ORTHODOXIS ADHIBENDIS PRO LECTIONIBUS

Opportunitas seligendi lectiones etiam e scriptis auctorum non sanctorum vel non plene orthodoxorum nititur his rationibus:

a) Constitutio liturgica non requirit sanctitatem. Ceterum de nota sanctitatis presse statuenda, aliter et aliter in antiquitate et in recentiore aetate diiudicatum est.

b) Ad orthodoxiam quod attinet, sufficit ut lectiones electae hac plene fruantur. Plene scriptores non orthodoxi, de quibus quaestio est, saepe opera scripserunt quae optima sunt — etiam sub aspectu orthodoxiae — ad vitam christianam fovendam. Auctores duplicis categoriae de quibus agitur essent Asterius Amaseae, Clemens Alexandrinus, Diadochus Photicensis, Eusebius Caesariensis, Evagrius Ponticus, Faustus Reiensis, Macarius Aegyptius, Melito Sardensis, Origenes, Severus Antiochenus, Tertullianus, (ex operibus catholicis tantum), Theodoretus, Theodorus Mopsuestenus (ex Catechesibus tantum).

Consilio placuit ut:

a) in *Breviario* poni possint lectiones ex scriptis Sanctorum traditionalium et etiam e scriptis auctorum qui non sunt quidem sancti attamen sunt orthodoxi;

b) in *Lectionario* patristico, extra Breviarium, poni possint lectiones e scriptis auctorum qui aliquando ab orthodoxia defecerunt.

10. DE TEXTIBUS DIFFICILIORIBUS

Textus qui ob peculiaritates latini sermonis difficulter a communibus lectoribus intelliguntur non sunt omittendi. Si hoc criterium non probaretur, non pauci textus, et quidem pulcherrimi, ss. Hilarii et Ambrosii, ut hos tantum memorem, perpetuum somnum in bibliothecis dormire cogerentur. Ceterum patet de huiusmodi difficultate vix aliquid certi diiudicari posse, quae tota pendent a familiaritate lectoris cum litteris latinis. Haec si deerit, validum adiutorium praestabunt versiones vulgares quibus, ut in votis esse videtur, textus latinus futuri Brevarii ornabitur.

De hymnis Breviarii (P. Anselmus Lentini, OSB)

Ad normam art. 93 Constitutionis, « hymni, quantum expedire videtur, ad pristinam formam restituantur, iis demptis vel mutatis quae mythologiam sapiunt aut christianae pietati minus congruunt. Recipiantur quoque, pro opportunitate, alii qui in hymnorum thesauro inveniuntur ». Hymni quidem ita seligantur ut, ad normam art. 90, « fons pietatis et orationis personalis nutrimentum » esse possint.

Ad votum « Consilii », quattuor series hymnorum paratae sunt, et peritis transmissae, pro Officio lectionis (i. e. pro Matutino) temporis *per annum*:

a) prima hiemalis, secunda aestiva, pro Officio lectionis dominicae et feriarum *tempore nocturno* (in recitatione choralis vel etiam non choralis) celebrando;

b) tertia hiemalis et quarta aestiva, pro Officio lectionis, dominicae et feriarum *tempore diurno* (in recitatione non choralis) celebrando.

Agitur ergo de 28 hymnis, e quibus octo iam in actuali Breviario adhibentur, qui tamen ad pristinam recensionem criticam, quantum fieri potuit, restituti sunt; ceteri, tum metrici tum rythmici, ex collectionibus antiquioribus deprompti.

Coetus 7 paravit etiam hymnos temporis *per annum* assignandos pro Laudibus et pro Vesperis. Facile munus censet addendi hymnos quoque pro Horis minoribus, et sic brevi tempore cyclum « Psalterii per annum » completum se praestitutum sperat.

De cantibus Officii (P. Pelagius Visentin, OSB)

Coetus a studiis 8 de Breviario recognoscendo agere debet de parvis elementis Officii, sc. de Antiphonis, de Responsoriis, de Versiculis, de Absolutionibus ac de Benedictionibus.

Consilio placuit admittere sequentia principia generalia.

1. QUAESTIO FUNDAMENTALIS DE CANTIBUS OFFICII: AN SINT.

Aliqui Patres, in aula Concilii, petierunt ut haec elementa a futuro Breviario penitus expungantur, vel saltem in recitatione privata ad

libitum omittantur. Sed alii Patres e contra indolem communitariam Breviarii omnino servandam volunt etiam in recitatione a solo, utpote etiam qui solus Officium persolvit personam totius Ecclesiae gerat, multaeque occasiones hodie inveniri queant Officium etiam in communi recitandi. Sane hae partes, ut sunt Antiphonae et Responsoria, saepe melius ad orationem et contemplationem alliciunt, quamvis plures etiam reformatione indigeant.

Una cum Commissione speciali quae novas Rubricas collegit a. 1960, putandum est haec elementa retinenda esse « ne thesaurus pretiosus pietatis amittatur ».

Primum principium est ergo ut in novo Breviario psalmi cum aptis antiphonis canantur vel recitentur, ab his quoque qui privatim Officium persolvunt.

2. DE ANTIPHONIS VESPERARUM CUM PARTICIPATIONE POPULI.

Specialis consideratio habenda est de Vesperis, diebus Dominicis et Festis, quando celebrantur cum populo: convenit in hoc casu ut pauciores et faciliores selignantur vel conficiantur Antiphonae quae ab omnibus cantari possint pro toto aliquo tempore liturgico (v. gr. in Adventu, tempore Nativitatis, etc.) vel pro certis festis (v. gr. B. M. Virginis). Aliquid simile probatum est in Ordine Missae ut scilicet iuxta Antiphonas, quae nunc exstant in unaquaque Missa propriae (ad Introitum, ad Offertorium, ad Communionem), statuatur pro cantu populi etiam pauciora et facilia « Communia de Tempore ».

3. DE CONSERVATIONE RESPONSORIORUM

Principium generale servandum est ut post lectionem in Officio, etiamsi a solo recitatur, locum habeat aliquod Responsorium: Responsoria enim computantur inter pulcherrimas partes Officii ac valde pretiosas pro pietate, si recte intelliguntur, ad hoc enim redacta sunt, ut a lectione transitus fiat ad orationem.

4. DE NOVIS TEXTIBUS

Videtur convenire etiam ut in Officio romano deinceps introducantur novi textus, illi quoque qui cantum de se exigunt, etiam sine melodia correspondendi, quia ex una parte devotionem alere possunt, ex altera de facto raro hodie canuntur (sicut v. g. Responsoria).

Sacra Congregatio Rituum

RUBRICAE IN MISSALI ROMANO EMENDANDAE

Die 15 februarii 1965 (SRC, Prot. R. 11/1965) Sacra Rituum Congregatio misit ad Librorum liturgicorum Editores elenchum variationum rubricarum in decursu Missalis introducendarum. Hae variationes necessariae visae sunt ut rubricae Missalis concordent sive cum normis Instructionis diei 26 septembris 1964, sive novi Ordinis Missae, Ritus servandi in celebratione Missae et Cantuum (de quibus cfr. Notitiae, 1965, n. 5, pp. 100-101). Tales rubricae, clarum est, inserendae sunt etiam in Missalia bilingua.

Indicantur paginae editionis typicae Vaticanae, a. 1962.

pag. 5b — Rubrica *Quoties* in fine sic corrigatur: « ... in silentio orant; postquam celebrans vel diaconus surrexit et dixit *Levate*, omnes surgunt, et celebrans dicit orationem ».

pag. 17 — In fine rubricae *In festo* scribatur « tit. XV ».

pag. 19b — In fine primae Missae ponatur rubrica: « Debet sacerdos in initio secundae et tertiae Missae consuetas preces dicere ».

pagg. 21b, 38b, 112a — In Evangelio rubrica *Hic genuflectitur* deleatur.

pag. 22a — Rubrica *In fine* expungatur.

pag. 55b — Post *℟ Dominus vobiscum. ℞ Et cum spiritu tuo*, haec ponatur rubrica: « Ex sequentibus orationibus, una tantum dici potest ».

pag. 57a — Rubrica *In Missa* ita inchoetur: « In Missa quae benedictionem cinerum sequitur, omittuntur omnes preces ad gradus altaris dicendae, necnon orationes *Aufer...* ».

pag. 58a — Ante *℟ Adiuva* expungatur rubrica *Hic genuflectitur*. Eadem rubrica deleatur in ceteris feriis temporis quadragesimalis.

- pag. 118a — E rubrica *Ab hac* tollantur verba « psalmus *Iudica* ante confessionem; neque ».
- pag. 135a — In rubrica n. 2 verba « omissis psalmo *Iudica me, Deus*, ac confessione », sic mutantur: « omissis omnibus precibus ad gradus altaris dicendis, necnon orationibus *Aufer a nobis* et *Oramus te, Domine* ».
- pag. 136a, 655a, [62]a [154]a — In Epistola expungatur rubrica *Hic genuflectitur*.
- pag. 136b — Rubrica *Cantatur* in altera parte sic emendetur: « ... super infimum gradum genuflexi, submissa voce recitant *Munda cor meum*; deinde se conferunt ad celebrantem et, inclinati, ab eo petunt benedictionem, dicentes: *Iube, Domine, benedicere*. Celebrans respondet ... ».
- Rubrica n. 8a sic varietur: « Sacerdos, dictis more solito *Munda cor meum, Iube, Domine* et *Dominus sit* cantat vel legit clara voce historiam ... ».
- pag. 141a — Rubrica n. 18 et textus Evangelii auferantur.
- pag. 152a — E rubrica n. 4 expungantur verba « lecta antiphona ad Introitum et *Kyrie, eleison* recitato, ».
- pag. 153b — Rubrica n. 17 ita reducat: « In fine Missae datur benedictio more solito, et postea in choro dicuntur Sexta et Nona ».
- In titulo, qui Missae in Cena Domini praeponitur, deleatur verbum « solemni ».
- pag. 154a — In rubrica n. 5 verba « et interim cantatur a schola antiphona ad Introitum » deleantur.
- Rubrica n. 6 ita reducat: « Celebrans confessionem facit more solito ».
- Rubrica n. 7 ita inchoetur: « Cum celebrans incipit solemniter *Gloria in excelsis Deo*, pulsantur ... ».
- pag. 159b — Rubrica *Si Episcopus* deleatur.
- pag. 160b — Rubrica n. 35 ita inchoetur: « Benedictio hodie omititur; celebrans... ».
- pag. 162a — Rubrica n. 7 sic varietur: « Oratione completa, celebrans et ministri, seu ministrantes, ad sedilia pergunt. Lector pri-

- mam lectionem legit in loco ubi Epistola proclamatur, omnibus sedentibus ... ».
- In rubrica n. 7a verba « stans in loco suo », deleantur.
- pag. 162b — Rubrica n. 8 sic compleatur: «... in silentio orant; postquam diaconus surrexit et dixit *Levate*, omnes surgunt, et celebrans dicit orationem ».
- pag. 162b — In rubrica n. 9 verba « ad legile » sic mutantur: « in loco ubi legitur Epistola ».
- pag. 163a — Rubrica n. 9a sic exprimatur: « Lectionem legat lector; secus vero ipse celebrans ».
- pag. 163b — E rubrica n. 10 tollantur verba « cum libris ».
- pag. 164a — Rubrica n. 10 sic compleatur: « ... super nudum legile vel ambonem cantat aut legit historiam Passionis Domini. Si vero lectionem vel lectiones praecedentes ipse legit, celebrans dicit *Dominus sit* stans in eodem loco versus altare ».
- pag. 167b — In fine n. 12 haec addatur rubrica: « Ad orationem fidelium celebrans cum ministris manere potest ad sedem. Hoc in casu acolythi tobaleam super altare extendunt versus finem adorationis crucis ».
- Rubrica n. 13 sic varietur: « ... in silentio orant; postquam diaconus surrexit et dixit *Levate*, omnes surgunt, et celebrans ... ».
- Item rubrica n. 13a sic varietur : « ... in silentio, surgit, dicit *Levate* et, extensis ... ».
- pag. 175a — Rubrica n. 14 sic mutetur: « Orationibus solemnibus completis, celebrans ad sedilia deponit pluviale, ministri ... ».
- pag. 180a — In n. 26, rubrica *Totum deleatur*.
Postrema rubrica ita emendetur: « Celebrans, manibus extensis, et omnes praesentes prosequuntur: ».
- pag. 180b — In fine orationis dominicae dematur verbum *Amen*.
In oratione *Libera* rubrica *non signat se* deleatur.
- pag. 181a — In n. 31 scribatur: « Et continuo communicandi faciunt confessionem ».

- In n. 32, post verba *Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi*, rubrica sic corrigatur: « Mox communicandi subdunt ter: ». Rubrica « quod iterum ac tertio repetit » deleatur.
- pag. 185 — Rubricis nn. 13, 13a addatur: « Si magis opportunum fuerit, praeconium paschale etiam ex ambone proclamari potest ».
- pag. 187 — Verba *Per omnia saecula saeculorum* ponantur immediate post verba *Spiritus Sancti, Deus*. Attamen super verba *per omnia* ponantur notae « sol, la, la ». Verba *Dominus vobiscum* etc. in capite lineae scribantur.
- pag. 194 — Rubrica n. 15 ita varietur: « Postea leguntur lectiones, sine titulo, nec in earum fine respondetur *Deo gratias*. Leguntur vero a lectore ut fit pro Epistola. Celebrans et ministri, clerus et populus, sedentes auscultant ».
- Simili modo corrigatur rubrica n. 15a: « Postea ... Leguntur vero a sacerdote ut fit pro Epistola. Ministrantes et populus sedentes auscultant ».
- pag. 195a — Rubrica n. 16 sic varietur: « ... in silentio orant; postquam diaconus surrexit et dixit *Levate*, omnes surgunt ... ». In rubrica n. 16a, verba « ante legile » sic mutantur: « in eodem loco ».
- In eadem rubrica, verba « dicto a sacerdote *Levate* » sic mutantur: « postquam celebrans surrexit et dixit *Levate* ».
- pag. 200 — Verba *Per omnia saecula saeculorum. R. Amen.* continuatim scribantur post verba *Spiritus Sancti, Deus* (Absque melodia).
- pag. 211a — In rubrica 1, verba: « omissis psalmo *Iudica me, Deus*, et confessione », sic mutantur: « omissis omnibus precibus ad gradus altaris dicendis, necnon orationibus *Aufer a nobis* et *Ora-mus te, Domine* ».
- pag. 215a — In rubrica n. 10 verba « omisso ultimo Evangelio » deleantur.
- Rubrica n. 11 expungatur.
- pag. 348a — Rubrica *In Missa* sic inchoetur: « In Missa quae processionem vel alias supplicationes sequitur, omittuntur omnes preces ad gradus altaris dicendae, necnon orationes *Aufer a nobis* ... ».
- pagg. 358 ad 371 et [57] — Rubrica *Hic genuflectitur* expungatur.

- pag. 464a — Post *℟. Dominus vobiscum. ℟. Et cum spiritu tuo*, haec ponatur rubrica: « Ex sequentibus orationibus, una tantum dici potest ».
- pag. 466b — Rubrica *In Missa* sic inchoetur: « In Missa quae benedictionem candelarum sequitur, omittuntur preces ad gradus altaris dicendae, necnon orationes *Aufer a nobis ...* ».
- pag. 705 — In fine rubricae *Hoc die* scribatur « tit. XV ».
- pag. 707b — Rubrica *Debet*, sic emendetur: « Debet sacerdos in initio secundae et tertiae Missae consuetas preces dicere ».
Altera periodus *In fine autem* deleatur. Item deleatur rubrica *Et non datur*.
- pag. [75]a — Rubricae *Si sollemnis* praemittantur numeri 70, 71 et 73 Instructionis diei 26 sept. 1964.
- pag. [75]b — Rubrica *Cum vero* expungatur.
- pag. [77]b — Rubrica *Moneat* sic mutetur: « Postea eos aspergat aqua benedicta et, dicto *Placeat*, det benedictionem ».
- pag. [129]a — E rubrica *Finita* expungantur verba: « ultimo Evangelio omisso ».
- pag. [135] — E rubrica *Si absolutio* expungantur verba: « in ea ultimum Evangelium omittitur. Post Missam ».

DE OFFERTORIO RITUS AMBROSIANI

Die 9 ianuarii 1965 (SRC, Prot. M. 1/1965) Sacra Rituum Congregatio probavit et adhibere concessit sequentem textum Offertorii Missae ritus Ambrosiani ad simpliciores formam redactum, ad normam Constitutionis et Instructionis:

Finita oratione super sindonem, Sacerdos, accipiens patenam cum Hostia, illam offert, dicens:

Suscipe, clementissime Pater, hunc Panem sanctum, ut fiat Unigeniti tui Corpus, in nomine Patris, ✠ et Filii, et Spiritus Sancti. Amen.

Reposita Hostia super corporale, infundit vinum in calicem, dicens:

De latere Christi exivit sanguis,

Deinde aquam benedicit, dicens:

et aqua pariter, in nomine Patris, ✠ et Filii, et Spiritus Sancti.
Amen.

Tum accepto calice offert, dicens:

Suscipe, clementissime Pater, hunc Calicem, vinum aqua mixtum,
ut fiat Unigeniti tui Sanguis, in nomine Patris, ✠ et Filii, et Spiritus
Sancti. Amen.

*Calice super corporale posito, et palla cooperto, iunctis manibus, et
super altare positus, profunde inclinatus, dicit:*

Suscipe, Sancta Trinitas, hanc oblationem pro emundatione mea,
ut munda et purges me ab universis peccatorum maculis: quatenus
tibi digne ministrare merear, Deus et clementissime Domine.

Benedicit oblata, proseguendo:

Benedictio Dei omnipotentis, Pa ✠ tris, et Fi ✠ llii, et Spiritus ✠
Sancti copiosa de caelis descendat super hanc nostram oblationem: et
accepta tibi sit haec oblatio, Domine, sancte Pater, omnipotens aeternae
Deus, misericordissime rerum conditor.

*Ad verba « copiosa de caelis ... » Sacerdos manus imponit super oblata,
usque in finem orationis.*

Coetus Episcoporum

LIBRI LITURGICI OFFICIALES

CANADIA

Messe chrismale le jeudi de la Cène du Seigneur

Pontifical latin-français.

Editor: Commission épiscopale de liturgie (secteur français), Ottawa.

Impressum in Canadia, typis Gauvin Limitée, Hull, P. Q., 1965.
22 × 29 cm., pp. 55.

CONTENTUM: Indicatio fontium unde desumpti sunt et textus latini et eorum versio gallica; Sacra Rituum Congregatio, Decretum; De ritu benedicendi oleum catechumenorum et infirmorum, et conficiendi Chrisma; De Missa Chrismatis; Benedictio Chrismatis; Benedictio olei catechumenorum.

Rituel du mariage

Editores: Editions HMH L^{tée}, Maison Mame.

Impressum in Gallia, typis Mame, Tours, 1965.

16,5 × 23 cm., pp. 32.

CONTENTUM: Praesentatio; Ritus Matrimonii; Missa et Ritus Matrimonii; De celebratione Matrimonii Sacramenti extra Missam; Benedictio mensae in convivio matrimoniali; Oratio ad usum sponsorum; Benedictio sponsaliorum.

ARGENTINA

Leccionario dominical y festivo

Editorial Bonum, Buenos Aires, 1965.

Talleres gráficos de Sebastián de Amorrortu y Hijos, S. A.
Buenos Aires.

19,5 × 28,5 cm., pp. 211.

CONTENTUM: Presentación; Proprium de Tempore; Proprium Sanctorum; Missa pro Sponsis; Missae defunctorum; Indice de las Lecturas; Indice de los Libros.

GERMANIA

De sectione studiorum in Instituto Liturgico Trevirensi mox aperienda

1. Cum approbatione et commendatione peculiari Conferentiae Plenariae Episcoporum Germaniae, inde a mense novembri anni 1965, in Instituto Liturgico Treviris pro tota Germania erecto Sectio de Studiis Liturgicis inchoabitur.

2. Indoles specialis horum studiorum erit ut cum solida instructione scientifica (et theologica et historica) coniungatur intensa investigatio diversorum aspectuum pastoralium S. Liturgiae iuxta mentem Constitutionis conciliaris de S. Liturgia et Instructionis SRC diei 26 sept. 1964.

3. Praeter docentes, qui Treviris degunt, docebunt et professores hospites, inter quos R.mus P. Ioseph A. Jungmann, SJ, Universitatis Oenipontanae, et R.mus D. Ioseph Pascher, Universitatis Monacensis professor.

4. Omnes lectiones et exercitationes necnon colloquia et examina oralia lingua Germanica habebuntur, ita ut cognitio sufficiens huius linguae sit condicio pro admissione.

5. Insuper praerequiritur, nisi speciales adsint rationes, expletum quadriennium theologicum.

6. Ut necessitatibus urgentibus temporis postconciliaris quam citius obveniatur, curriculum studiorum — pro nunc saltem — ad unum annum integrum, i.e. duodecim menses, limitatur.

7. Qui durante hoc anno singula examina oralia de singulis materiis superaverit necnon specimen eruditionis in scriptis submiseric,

acquiret diploma de studiis liturgico-pastoralibus cum successu in Instituto Liturgico Trevirensi peractis. Pro specimine eruditionis in scriptis exarando etiam aliae linguae admittuntur.

8. De tributis solvendis et de domiciliis pro tempore studiorum comparandis ulterior notitia tempore suo iis transmittetur qui sese inscripserint.

9. Inscriptio fiet in ipso Instituto die 2 novembris 1965. Tunc praesentanda erunt documenta, nempe: litterae dimissoriae proprii Superioris sive regularis sive dioecesani et testimonium de expleto quadriennio theologico.

10. Inscriptiones accipiuntur a « Liturgisches Institut, 55 Trier, Jesuitenstraße 13 c (Germania) », a quo et ulteriores informationes requiri possunt.

DE PRIMIS GRESSIBUS INSTAURATIONIS LITURGICAE

ANGLIA ET CAMBRIA

In Anglia et Cambria Ordinarium Missae cum Epistola et Evangelio, iam a prima dominica Adventus 1964 in lingua vernacula dicitur: Proprium Missae a dominica secunda Passionis 1965, iuxta decretum typicum.

In genere grato animo a clero et a populo recepta est ista instaurationis. Pauci sunt qui strenue eam renuerunt! Sunt autem alii non pauci, et inter meliores, qui Missam cotidianam per annos adierunt, pro quibus privatio Missae latinae est dolor. Propterea in multis ecclesiis dicitur semel aut bis in hebdomada Missa latina. Tempus omnia sanat. Nulla ratio tamen videtur adesse cur Missa latina non remaneat tanquam unus inter plures modos ritus Romani sicut hucusque varii modi (missa sollemnis, cantata, lecta) exstiterunt.

DIFFICULTATES praecipuae adhuc superandae sunt:

1. Mentalitas eorum qui concipiunt novam instaurationem tanquam meram mutationem rubricarum et nondum plene intelligunt totam indolem Missae ut celebrationem communitariam mutatam esse.

2. Liturgia Verbi eget profundiore instauratione. Versus ad introitum, graduale, versus ad offertorium et ad Communionem nonnisi fragmenta sunt, non semper intelligibilia, aliquando parum congruentia themati Missae.

3. Lingua, symbolismus, conceptus Veteris Testamenti saepe sat aliena sunt a populis nostris. Quid possunt intelligere de istis « tauri pingues rugientes ut leones »? Praesertim vero obiurgationes, imprecationes, etc. in auribus eorum male sonant.

4. In Rituali desideratur instaurationis ritus Baptismi, praesertim exorcismorum; benedictionis mulieris post partum; orationum et cantus in exsequiis, ut clarius et intelligibilius modo appareat spes christiana.

Quoad Missam in cantu nihil adhuc apud nos innovatum est nisi ut liceat Epistolam et Evangelium lingua anglica proclamare, non tamen cantare. Non licebit aliquid de Missa anglice cantari antequam musica vere digna approbetur a Commissione nostra de Musica ecclesiastica (« The Church Music Association »). Sunt enim multi in re musicali parum periti qui nimis omnino parati sunt ad modos musicos componendos parum dignos liturgiae Missae.

Tandem de Canone Missae. Sperandum est quod regula maneat ut normaliter submissa voce dicatur a celebrante; non parvi momenti videtur populum christianum formare etiam in habitu contemplationis et meditationis. Praeterea quando pars reservatur soli sacerdoti inculcatur populo doctrina de munere sacerdotali. Munus populi, notio « sacerdotii omnium fidelium », bene et satis clare nunc apparent in liturgia Verbi et alibi.

Translatio definitiva missalis in manibus est Commissionis Liturgicae Nationalis. Iam textus Hebdomadae sanctae quasi paratus est ut prelo committatur. Speratur ut anno 1966 praesto sit textus definitivus lingua anglica versus saltem Missarum Dominicarum et festorum maiorum.

✠ GEORGIUS PATRICIUS DWYER
Episcopus Loidensis

CECOSLOVACHIA

I. Quoad INCEPTA circa instaurationem Liturgiae:

Ad mentem *Constitutionis*, quae in linguam vernaculam versa est, liturgiae instaurationi a peritis pertractabatur. Plus minusve hoc fiebat in recollectionibus vel conferentiis sacerdotum. Sublatis dubiis partialiter, deinde litterae circulares editae sunt, ut tum sacerdotes tum fideles instruendi essent in genuino sensu Liturgiae instaurationis. Sacerdotes praesertim in cura animarum operantes enixe adhortabamur ne intermitterent, quae ad verum sensum Liturgiae instaurationis rite perficiendum sint necessaria. In recollectionibus concurrente clero dioecesano nonnulla principia liturgica instaurationis pressius explicabantur a patribus conciliaribus.

Cumque perfecta textuum liturgicorum interpretatio popularis apud nos, experientia teste, multis conditionibus magis respondeat, consulta S. Sede, magis linguam vernaculam adhibere velimus tum quoad Missam tum quoad Sacramenta. Praeparatur « Liber lectionarius » in quo continebuntur in lingua vernacula: introitus, oratio, lectio, graduale, tractus, Evangelium.

II. Quoad EXITUM: Perspicuum est, per Liturgiam praecipue ad nostrae aetatis necessitates melius accommodatam, pastorem actionem fideliumque institutionem excitari. Fideles imprimis, si sint per debitam catechesim probe instructi, libenter accipiunt renovatam Liturgiam.

Magnum affert alimentum vitae spiritualis quotidiana auscultatio Sacrae Scripturae in lingua vernacula prolatae. Fideles ratione liturgiae instaurationis frequentius et actuosius participare Sacramenta videntur. Feria V in Cena Domini concurrentibus animarum pastoribus Missa Chrismatis concelebrata erat in ecclesia cathedrali Tirnaviae, summo cum studio ac laetitia cleri populiue fidelis.

Commissio liturgica penes coetum Ordinariorum cum praeside infrascripto instituta est; huic subsunt Commissiones liturgicae una pro Slovachia altera pro bohemica parte Reipublicae. Itemque Commissiones dioecesanae institutae sunt in omnibus dioecesibus Reipublicae Cechoslovachiae. Membris istarum Commissionum munera distributa sunt; opem ferunt Ordinariis, pro facultate adiuvant sacerdotes praecipue in vinea Domini operantes, accurate prosequuntur ea quae in re liturgica a Commissionibus proponuntur.

III. Quoad DIFFICULTATES: Praeprimis indigemus libris liturgicis et periodicis; item technicis adiumentis. Si qui libri editi sunt, serius eos accipimus. Nonnulli sacerdotes propter aetatem et consuetudinem inveteratam difficulter assuescunt novis rubricis. Itemque fideles aetate provecti, aegre ferunt Liturgiae innovationes. In facultate Theologiae cathedra Liturgiae adhuc non habetur neque magister praeficiendus sacrae Liturgiae disciplinae est institutus, sed proxime constituetur.

IV. Quoad PROPOSITIONES, quae nostras indigentias respiciunt, sic vellem exprimere: copiam librorum liturgicorum cupimus habere; apta etenim ut sit manu ductio clericis ad Liturgiam, animarum rectoribus utinam praesto sint « Ordo Missae » atque libri meditationum ac praedicationum ex fonte Sacrae Scripturae et Liturgiae haurientes.

Apud nos valde desideratur, ut liturgia Sabbati sancti pro posse saltem aliquantulum brevior sit, quia fideles per plures horas interim vix possunt assuescere; ideo participantium nullo modo attingitur optatus numerus.

Satagimus uti omnibus adiumentis ut magis magisque intima unio vigeat inter liturgiam et catechesim, religiosam institutionem atque praedicationem.

✠ AMBROSIIUS LAZİK

Administrator apostol. Tyrnaviensis

DANIA

I. De INCEPTIS ad instaurationem parandam. In ephemeridibus nostris « Katolsk Ugeblad » ac « Catholica » pluries tota instaurationis a diversis auctoribus tractata est; in « Catholica » *Instructio* insuper in linguam nostram est translata; item in paroeciis multis ipsi parochi vel sacerdotes alii fideles diversis modis instituerunt.

II. De EXITU primae applicationis. Complures cum gaudio Lectiones, Epistolam, Evangelium lingua sua audire possunt. Non desunt autem, qui in partibus Ordinarii proferendis linguam latinam vernaculae adhuc praeferant.

In nostra Dioecesi usus linguae vernaculae in Missis in cantu introductus est in Lectionibus, Epistola et Evangelio legendis.

In Missis lectis: a principio Missae usque ad Ant. ad Offertorium incl. — Post Ant. ad Offertorium in sequentibus tantum partibus: *Orate, fratres, Suscipiat, Oratio super oblata, Pater noster ac Embolismus, Pax Domini, Agnus Dei, Ecce Agnus Dei, Domine, non sum*

dignus, Corpus Christi, Ant. ad Communionem, Postcommunio, *Ite, missa est* ac demum Benedictio.

In ritibus Baptismatis, Confirmationis, Paenitentiae, Unctionis infirmorum, Matrimonii necnon in distribuenda sacra Communione lingua vernacula adhiberi potest.

III. De DIFFICULTATIBUS. In quibusdam ecclesiis maioribus difficilior aliquando evadit participatio actuosa fidelium in formulis dialogi atque in *Kyrie, Gloria, Credo* etc. recitandis.

✠ THEODORUS SUHR

Administrator apost. Hafniae

FINNIA

I. BEGINNINGS

1. The liturgical commission erected by the Bishops Conference of which commission the undersigned is the president, has until now met twice. This commission consists of the 7 presidents of the diocesan commissions plus one. Because five of the members of the liturgical commission erected by the Bishops Conference, represent different countries with different languages and with each its own specific difficulties (Denmark, Sweden, Norway, Finland and Iceland), and also because of the great distances which separate the members and which cause the spending of heavy travel-expenses, the work of this commission is far from easy. We consider it to be our task to coordinate as much as possible the liturgical renewal in the different countries, by preparing the decisions to be taken by the Bishops Conference. Until now the commission has worked for a coordination in regard to the extent of the use of the vernacular in Holy Mass, in regard to the manner of receiving Holy Communion « sub utraque », in regard to the prayers of the faithful, in regard to the marriage rite, in regard to the local feasts in the liturgical calendar, to mention only the more outstanding points discussed.

2. In the diocese of Finland itself with its 2.500 catholics divided in two different languages (Finnish and Swedish), the liturgical commission has prepared and executed the following *incepta*:

a) in a preparatory stage: 1) letter of the bishop to announce coming articles in diocesan papers regarding changes; 2) sermons in churches and conferences for groups meeting of the parish-priests; 3) publication of part of Mass in vernacular.

b) From the 7th of March: 1) Solemn High Mass entirely in Latin; 2) sung Mass and low Mass coram populo: Epistle and Gospel in the vernacular; 3) on Sundays and Feastdays one mass in each church as much as possible in the vernacular.

II. FIRST RESULTS

The fact that the introduction of the vernacular was well prepared, and especially that the vernacular has been introduced in such a way that the Latin mass has been kept at the same time, has created a good atmosphere. There has been no outcry either in favour or against the vernacular. We are satisfied with this result.

III. DIFFICULTES

1. From outside the liturgy; the fact that Finland has two national languages- makes active participation in itself difficult for a Finn.

The lack of real experts in liturgy; on the other hand this is a help in so far it inclines us to be very careful, to accept the best from other countries and to profit by their mistakes.

2. The renewal of the liturgy, passing through its different stages, makes us realise that we have not arrived at that definite fundamental form which will permit us with certainty to keep up with the changes that are from time to time published: 1) because we are not always directly and immediately informed of these changes; 2) because we cannot meet the expenses which publication of new texts in the vernacular involve.

IV. PROPOSAL

The liturgical commission intends to wait about a year, and then see if the use of the vernacular should be extended to more Holy Masses. In the meantime it intends to study the possibilities of the use of Finnish hymns for the liturgy, the ceremonies of matrimony and burial, and the question of the liturgical feasts known and celebrated by the Finnish Lutheran church, but not always in the same date as the date on which the Latin church celebrates these feasts.

✠ PAUL M. VERSCHUREN
Bishop Coadj. of Helsinki

HELVETIA

I. INCEPTA

Coetus Episcoporum Helvetiae, diebus 11 et 12 ianuarii 1965 Friburgi Helvetiorum coactus, facultate sibi per « Instructionem » diei 26 septembris 1964 facta plene utens linguae vernaculae usum in omnibus actionibus liturgicis permisit, quae in « decreto typico » (*Notitiae*, 1-4, pag. 9) indicantur, et ultro pro precibus ad gradus altaris dicendis et pro *Orate, fratres - Suscipiat*. Insuper a S. Sede petivit ut liceret in Missis per hebdomadam alias pericopas et in Missis cantatis loco cantuum Proprii cantus congruos populares, praesertim psalmos, proferre.

Confirmatione a « Consilio » habita (ultimis duabus supradictis petitionibus Supremae Auctoritati propositis) die 30 ianuarii « Ordinationes » publici iuris fecit quibus tum clerum cum populum exhortatus est, ut strenue instaurationi liturgicae promovendae operam darent, nova libenti animo accipientes, vetera fideliter conservantes.

Mandato et nomine auctoritatis territorialis Commissio de sacra Liturgia Helvetiae mense februario « Richtlinien zur Feier der heiligen Messe - Directives liturgiques et pastorales pour la célébration de la Messe » publicavit, quae ordinationes et regulae propter indolem pastorem rationibus theologicis firmatam et propter spiritum a nimio sive perseverantiae sive novitatis studio alienum communi plausu acceptae sunt; immo Praeses Commissionis liturgicae Indonesiae eas Coetui episcoporum huius regionis adoptandas proponit.

II. EXITUS

Pluribus conventibus et sessionibus in omnibus Helvetiae partibus habitis, quibus sacerdotes et per conferentias et per celebrationes liturgicas recte praeparabantur, instaurationi inde a die 7 martii ubique quasi felici cum successu peragitur, omnibus fere animarum pastoribus alacriter et impigre adlaborantibus. Fideles non tantum iunioris, sed et provectoris aetatis prompto animo innovationes accipiunt et adfirmant, diffidentia et suspicione hic inde forte exstantibus sepositis. Constat exinde vitam liturgicam non parum excultam et participationem fidelium magis plenam, consciam, actuosam effectam esse.

III. DIFFICULTATES

Habentur sane nec paucae nec parvae difficultates. Diversitas linguarum vernacularum (quatuor sunt in patria nostra linguae officiales, ut aiunt) aliquantulum obest unitati promovendae in diversis Helvetiae dioecesibus. Desunt textuum liturgicorum quaedam interpretationes populares, vel non omnibus exigentiis satisfaciunt. Nec exstat sufficiens copia cantuum liturgicorum lingua vernacula canendorum. Insuper ecclesiae saepe saepius tales non sunt, quae celebrationem versus populum et participationem actuosam fidelium foveant.

IV. PROPOSITIONES

Plurimorum in votis est, ut etiam Praefationes Missae lingua vernacula proferri possint, praeprimis tamen, ut in Missis cantatis loco Antiphonae ad Introitum, Offertorium, Communionem, necnon cantus inter lectiones occurrentis, liceat congruos cantus religiosos populares ab Episcopis pressius definiendos cantare, cum saltem in regione linguae germanicae habeatur traditio immemorabilis tales cantus (« Kirchenlieder ») cantandi. Desiderium praeterea commune est, ut licentia concedatur, quam Conferentia Episcoporum a S. Sedes petivit, ut nempe in Missis per hebdomadam celebrandis aliae epistolae aliaeque evangelia legi possint, cum permulti et sacerdotes et laici aegre ferant easdem iterum iterumque pericopas legere vel audire.

✠ RAYMUNDUS TSCHUDY
Abbas Einsidlensis

HIBERNIA

I. INCEPTA

1. Prima dominica Quadragesimae lingua vernacula, gaedelica videlicet et anglica, introducta est, pro Missis lectis coram populo celebratis:

a) in precibus in initio Missae ante gradum altaris;

b) in proferendis Lectionibus, Epistola et Evangelio;

c) in cantibus ordinariis Missae, nempe *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus-Benedictus* et *Agnus Dei*;

d) in acclamationibus, salutationibus et formulis dialogi et in formulis *Ecce Agnus Dei* et *Domine, non sum dignus* in Communionem et in Oratione dominica cum sua admonitione.

2. Iam ab anno 1959 lingua vernacula adhibetur in multis ritibus Baptismi, Unctionis infirmorum et Matrimonii et in multis Sacramentalibus. Commissio liturgica Episcoporum nunc praeparat versiones vernaculas pro exsequiis et aliis ritibus sacramentorum et sacramentalium.

3. A prima dominica Quadragesimae 1964 homilia semper habetur post evangelium in Missis coram populo celebratis diebus dominicis et diebus festis.

4. A prima dominica Quadragesimae 1964 Matrimonium fere semper celebratur intra Missam.

5. Commissio liturgica, cui opem ferunt plus quam viginti periti utriusque cleri, et laici, apud Coetum Episcopalem constituta est. Singulis dioecesibus datur Commissio de sacra Liturgia; tres habentur Commissiones interdioecesanae ad normam num. 45 *Constitutionis* de sacra Liturgia.

6. Aptae normae a competenti auctoritate datae sunt quoad liturgicam clericorum institutionem et formationem liturgicam vitae spiritualis clericorum, ad normam nn. 16 et 17 *Constitutionis* et nn. 11-17 *Instructionis* diei 26 septembris 1964. Cathedra liturgiae constituta est apud facultatem theologicam Collegii sancti Patricii apud Maynooth.

7. « Oratio fidelium » a Commissione liturgica praeparatur ad normam regularum et exemplarium « Consilii ».

II. EXITUS horum inceptuum, praesertim usus linguae vernaculae in Missa, fuit optimus. Incepta a populo, quasi una voce, acclamata sunt.

III. Principalis DIFFICULTAS habetur in quadam ambiguitate vel varietate rituum Liturgiae Verbi in Missa.

IV. DESIDERATUR ut quam primum cursus Epistolarum et Evangeliorum pro diebus dominicis recognoscatur ita ut pericopae populo aptiores eligantur et eo ordine disponantur ut catechesis populi, per cursum v. g. quattuor annorum, apte cum homiliis integrari possit.

✠ GULIELMUS Card. CONWAY
Archiepiscopus Armachanus

HUNGARIA

I. INCEPTA PRAECIPUA INSTAURATIONIS. — Coetus Episcoporum Hungariae secundum propositum Commissionis territorialis decrevit, quod *Instructionis* nn. 48-55, in omnibus Dioecesibus latini ritus servarentur. Ad hunc finem Litteras Pastorales edidit.

Fasciculum « Ordo Missae et Ritus servandus » sero iam accepi, quando Litterae Pastorales iam editae sunt. Attamen statim communicavi omnibus Ordinariis Hungariae ita, ut omnibus Dioecesibus ritus latini Hungariae rubricae fasciculi « Ordo Missae et Ritus servandus » iam in praxim deductae sint. Concelebrationes in feria V Hebdomadae sanctae fere in omnibus Cathedralibus factae sunt. Maiores difficultates circa exsequendas rubricas « Ordinis Missae » et « Ritus servandi » nullibi fuerunt. Seniores aliquantulum alieniter acceperunt, sed iam post duos menses non solum assueverunt, sed devote acceperunt. Maximi momenti est praeparatio pastoralis liturgica, sicut scriptum est in Litteris Pastoralibus Coetus Episcoporum Hungariae. Ubi pastores animarum fidelibus rite et distincte explanant in catechesibus et homiliis rationes instaurationis Liturgiae ad simpliciores formas, ut omnes conscie, pie et actuose participant S. Missam, et non tantum audiant S. Missam et sic praecepto Ecclesiae aliquo modo externe iuridice satisfaciant, ibi fideles vere laeto animo et actuose intendunt perfectius Eucharistiae Mysterium participare.

Talem animum et mentem bene adiuvat, quod in Hungaria a die 7 martii a. c. lectiones et Evangelia lingua vernacula leguntur. Ceterae partes Missae non, quia in his diebus mittere intendit Coetus Episcoporum in Hungaria, ut Ordinarium et Proprium Missae, sicut in territoriis aliarum Nationum iam in praxim deducta est, sec. approbationes et confirmationes Sedis Apostolicae, lingua vernacula Hungariae recitare vel cantare valeamus. Coetus Episcoporum Hungariae hoc gradatim et cum prudentia optat in praxim deducere, post accuratam praeparationem. Hoc valde necessarium est, quia catholici in Hungaria devotissima anima adhaerent traditioni priorum saeculorum, quae a parentibus acceperunt. Et non solum in articulis fidei, sed in functionibus liturgicis viderunt unitatem Ecclesiae Catholicae. Hoc est tale momentum psychologicum, quod negligere damnum restaurationis liturgicae esset. Ideo intendit Coetus Episcoporum Hungariae linguam vernaculam in S. Missis *gradatim* inducere.

II. EXITUS PRIMAE APPLICATIONIS. — Sicut iam dixi, fideles post aliquantulum tempus, quando per catechesim liturgicae institutionis mentem et spiritum intellexerunt, laeto animo acceperunt. Ubertiorem actuosam participationem libenter accipient. Adhuc iam ante plura saecula fuerunt consuetudines, quod nonnulli homines in Ecclesia orationem, litanias praelegerunt. Et hoc munus libenter accipiunt iuniores a senescentibus. Ex hac consuetudine cum pastoralis prudentia possunt pastores animarum fideles ad maiorem participationem in S. Missis praeparare. Coetus Episcoporum Hungariae sacerdotum institutionem ad laborem pastorem liturgicum per exercitia, recollectiones menstruas, conferentias pastorales praeparat.

III. DIFFICULTATES. — Proprium Missae lingua vernacula cantare non possumus. Nos catholici in Hungaria maximum thesaurum habemus in cantibus catholicis. Non solum eos, quae in libro officiali « Szent vagy Uram » a Coetu Episcoporum approbato continentur. Sed super hos 380 cantus, habemus a tempore saeculi xvi fere 1.500 cantus catholicos, quorum pars media cantus ad Proprium Missae accommodati sunt. Non verbotenus sed secundum argumentum (mente et spiritu) applicati sunt ad Proprium Missae. Et alia est difficultas, quod non habemus possibilitatem cantionale, in quo proprium Missae cantu contineretur, typis edere et omnibus fere fidelibus tradere. Ad quod opus plures anni requiruntur. Humillime rogo, velit « Consilium ad exsequendam Constitutionem de S. Liturgia » perpendere, num possit et liceat, dum Proprium Missae in lingua vernacula Hungarica apparere valeat, loco Proprii Missae (Introitus, Graduale, Offertorium, Communio) cantus approbatos ita adhibere, ut celebrans non sit obligatus Proprium recitare latine, sed cum fidelibus liceat etiam ei cantus hungaricos cantare.

✠ ALEXANDER KOVÁCS
Episcopus Sabariensis

MELITA

Instauratio liturgica in Provincia Ecclesiastica Melitensi duobus gradibus introducta est, ut sufficiens praeparatio cleri populi que obtineretur.

Prima pars huius instaurationis, nempe usus linguae vernaculae in

aliquibus partibus Missae, prima dominica Adventus, vi decreti « Consilii ad exequendam Constitutionem de Sacra Liturgia » (Prot. n. 948/64) introducta est.

I. INCEPTA

1. Ut felix exitus quantum fieri potest obtineretur, praeparationem proximam his qui sequuntur modis Commissio Liturgica fieri iussit:

a) Conventus cleri in singulis paroeciis a Commissione Liturgica habiti sunt, ita ut difficultates quae oriturae forent solutionem haberent. Relatio circa huiusmodi conventus a secretario Commissionis ad Archiepiscopum, quae difficultates necnon solutiones propositas indicaret, exarata fuit.

b) Paucis diebus ante primam dominicam Adventus duo conventus plenarii pro clero, necnon alii pro commentatoribus et pro membris Associationum Catholicarum habiti sunt.

c) Instructio populo transmissionibus radiophonicis et televisificis tradebatur, ita ut spiritus instaurationis fere ab universo populo cognosceretur.

2. *Applications*: Vi supra citati decreti lingua melitensis introducta est in partibus Ordinarii Missae quae sequuntur nempe: *Gloria, Credo, Orate fratres, Sanctus, Pater noster* cum sua introductione, *Agnus Dei*. Praeterea Lectiones, Epistolae et Evangelia lingua *melitensi* proclamantur in omnibus Missis sive lectis sive in cantu.

3. *Publicationes*: Hae publicationes a Commissione Liturgica editae sunt ut haec prima instaurationis felix exitus haberet:

a) *Excerptum e Missali Romano pro Dominicis et Festis de praecepto inde a Dominica prima Adventus usque ad Dominicam Quinquagesimae*: hoc opusculum versionem in linguam vernaculam eorum partium Proprii et Ordinarii Missae, quae dicendae erant lingua melitensi, ad usum celebrantis continebat.

b) *Direttorju tal-Quddiesa*: opusculum ad usum fidelium Ordinarii Missae necnon versionem Epistolarum ac Evangeliorum omnium dominicarum dierumque festorum de praecepto continens. Decem millia exemplaria huius opusculi impressa ac vendita sunt.

c) *Il-Quddiesa mas-Sacerdot — Manual tal-Kummentatur*: Opusculum ad usum Commentatoris.

II. EXITUS

Secunda pars instaurationis in nostra Provincia die 7 martii praeteriti introducta est, cum *Instructio* ad executionem Constitutionis de Sacra Liturgia necnon novus *Ritus servandus* vigere inceperunt.

1. *Praeparatio*:

Quo melius clerus populusque ad hanc instaurationem praepararentur, Commissio liturgica Hebdomadam liturgicam pastorem habuit. Duo conventus plenarii pro clero, alter pro monialibus, necnon duo alii pro membris Associationum Catholicarum habiti sunt. Ad aestimationem instaurationis fovendam post unumquemque conventum Missa iuxta novum ritum « ad experimentum » celebrata est. Tandem ut digna conclusio huius hebdomadae, adstante magno concursu cleri et populi, in ecclesia Con-Cathedrali S. Ioannis Baptistae, civitatis Vallettae, Exc.mus Archiepiscopus Melitensis Sacrosanctum Missae Sacrificium una cum sexdecim aliis repraesentantibus cleri Provinciae Melitensis celebravit.

2. *Publicationes*:

a) *Appendix Missali Romano addenda*: Liber versionem in linguam melitensem textuum liturgicorum pro Missis dominicarum die-rumque festorum de praecepto continens.

b) *Commune Sanctorum*: Liber ad usum cleri pro Missis feriabilibus celebrandis, cui gradatim adduntur fasciculi cum versione melitensi Proprii de Tempore et Sanctorum.

c) *Triduum Sacrum-Supplementum*: Versio vernacula lectionum, Epistolarum et Evangeliorum etc. pro Triduo Sacro.

d) *In Collatione Sacrorum Ordinum*: Allocutiones et admonitiones Episcopi in collatione Sacrorum Ordinum, in lingua vernaculam versae.

e) *Manwal tal-Lettur*: Opusculum ad usum lectoris in celebratione Missae.

f) *Ir-Rit gdid tal-Quddiesa Letta*: Opusculum ad usum fidelium in celebratione Missae. 200 milia exemplaria impressa ac vendita sunt.

g) Cantus populares qui ad Introitum et Offertorium Missae cani possent.

3. *Applicationes*:

Praeter quam in iam citatis partibus Missae, lingua melitensis vi decreti « Consilii » diei 10 novembris 1964 (Prot. n. 1872/64) introducta est :

a) in cantibus Proprii, nempe in antiphonis ad Introitum, Offertorium et Communionem cum suis psalmis, necnon et in cantibus inter lectiones occurrentibus;

b) in Oratione fidelium;

c) in acclamationibus, salutationibus et formulis dialogi;

d) in embolismo post Orationem dominicam;

e) in formulis ad Communionem fidelium;

f) in formulis a sacerdote proferendis scilicet Oratione collecta, Oratione super oblata, Postcommunione, et Oratione super populum.

In pluribus paroeciis et ecclesiis religiosorum diebus dominicis et festis de praecepto habetur diaconus et lector fere in omnibus Missis.

4. *Exitus*:

Absque dubio fideles instaurationem liturgicam magno cum plausu acceperunt, et diebus ferialibus in Missis quae lingua vernacula celebrantur maior populi concursus habetur.

III. DIFFICULTATES

Instaurationem liturgicam aliqui aegro tulerunt quia

1. modus loquendi S. Scripturae multum differt ab hodierno et usitato loquendi modo;

2. innovationes liturgicae multum operae et laboris postulant.

ARTURUS SAID PULLICINO

a Secretis Comm. lit. Prov. Melitensis

SUECIA

I. Inde a die dominica 7 martii h. a. introducta sunt quae praescribuntur in Constitutione necnon et quaedam ulteriores modificationes editae ab Apostolica Sede, parochis concessa libertate, secundum eorum prudens iudicium, respectu habito conditionis fidelium, in missis

cum populo celebratis uti lingua vernacula aut in toto ambitu Constitutionis aut solum in epistolis et evangeliiis praelegendis.

Concelebratio aliquoties tantum acta est, in qua omnes presbyteri bibebant ex eodem calice Missae.

In ritibus Baptismi et Matrimonii quaedam partes dicuntur lingua vernacula, at non Paenitentiae et Unctionis infirmorum — deficientibus textibus approbatis, qui tamen praeparantur.

II. Quoad DIFFICULTATES: non pauci aegerrime ferunt linguam latinam e missa abrogari.

III. Quoad OPTIONES:

1. Liceat uti lingua vernacula in praefatione et in fine Canonis, ad *Per ipsum*.

2. Introducatur forma aliquomodo simplicior embolismi *Libera* melius correspondens stilo, ut ita dicamus, lapidario orationis dominicae.

3. Multo plures epistolae eaeque aptae e Vetere Testamento habeantur.

4. Concedatur pro dominicis infra annum praefatio nova, quae melius quam praefatio Trinitatis praedicet characterem paschalem uniuscuiusque diei dominicae.

5. Simplicior fiat ritus Baptismi et adultorum et parvulorum.

IOANNES HENRICUS VON ESSEN
Vicarius generalis Holmiae

CEYLON

(Provincia ecclesiastica Columbensis)

Incolae varie utuntur linguis vel Sinhala vel Tamilica vel Anglica iuxta genus et consuetudinem vitae, at permixtae inveniuntur praesertim in urbibus, oppidis et in locis « migrationis » a regimine Britannico excultis.

I. INCEPTA

1. Commissio nationalis de Liturgia constituta est, Praeside Archiepiscopo Columbensi-in-Ceylon, Vice-Praeside Episcopo Trincomaliensi, cum membris Sacerdotibus pro unaquaque Dioecesi.

2. Commissio Dioecesisana similiter constituta est in unaquaque Dioecesi.

3. *Textus* pro versionibus Sinhala, Tamilica et Anglica a Coetu Episcoporum probati confirmationem adepti sunt « Consilii ad Exequendam Constitutionem de Sacra Liturgia » (cf. Prot. N. 1831/64 diei 18.11.1964 ac Prot. N. 1066/65 diei 9.3.1965).

Adhibentur per totam Insulam (Provinciam) iuxta exigentias populi circumstantis a pastoribus prudenter aestimatas, iam a promulgata confirmatione Sanctae Sedis.

4. Sub vigilantia Ordinariorum, nova altaria eriguntur ac vetera modificantur in ordine ad instaurationem liturgicam « post-conciliarem » (v. g. pro Missa versus populum).

II. EXITUS

Haec incepta exitum sat bonum obtinuerunt. Omnes enim « cum Ecclesia sentire » cupientes, valido conatu contendunt ut res ad optatum deducatur finem (nempe, ut ad gloriam Dei in excelsis, cultus Dei in Ecclesia ita exhibeatur ut omnes simul et singuli « celebrando proficiamus ac proficiendo (melius) celebremus » et sic Ecclesia ipsa « numero et merito » membrorum augeatur, donec « in Israeliticam dignitatem totius mundi transeat plenitudo ».

Iuxta circumstantias vero locorum et personarum, hic vel illic incepta facilius ac citius introducuntur; profectus animarum promptior ac uberior videri potest vel secus.

III. DIFFICULTATES

1. *Discrepantia rituum* intra fines parvulae huius Insulae, ex hoc orta quod (ut diximus) haud pari passu incepta in variis sat vicinis locis introducta sunt, « admirationem » populi, suscitatur. Queruntur nonnulli de subitanea suppressione consuetudinum diu vigentium quae nihil prae se ferunt reprehensibile, immo e prudenti aestimatione circumstantiarum a patribus inductae, haud parum boni pariunt.

2. *Textus* versionum quamvis substantialiter cum originali conformes, poliri ac perfici indigent. At, praesertim ubi de lingua Sinhala agitur, criteria secundum varias « scholas » fluctuant ita ut quandoque, pro uno tantum termino aptius, elegantius, purius reddendo, tot sint sententiae

quot capita ac sine fine disputetur. Quod a fortiori valet cum iam non de nitiditate verborum sed de metro ac prosodia quaestio movetur.

Ex hoc consequitur nullum textum pro lingua Sinhala hucusque propositum esse qui omnium sibi vota conciliarit criticorum. Talis textus adhuc in incude positus est ac solo experimento diuturno probari potest. Quod quamdiu desideratur ac exspectatur, modus pro cantu vix componi potest.

3. *Ex intempestiva festinatione* in ritibus externis introducendis quin fideles prius mente ac animo sufficienter praeparentur (sive singuli sive ut communitas), plura incommoda oriuntur. (Aliqui promotores novae instaurationis ideis callent, sed forsitan intima carent cognitione indolis ac usus populi necnon habituali actione pastoralis).

IV. PROPOSITIONES

1. Invigilandum est ut intra fines eiusdem nationis uniformitas magis servetur. Proinde, etiam ubi secundum *Constitutionem* vel *Instructionem* datur facultas unam vel aliam formam servandi, Coetus Episcoporum ius habere debet formam quam opportunam iudicat imponendi pro omnibus.

2. In altaribus aptandis curandum est ut idem altare adhiberi possit pro Missa sive versus ad populum sive non. Hoc quidem propter Missas absque populo celebrandas. Incongruum enim videtur Missam celebrare ad navem Ecclesiae fere vacuam versus, ut in feriis hebdomadae accidere potest.

3. Expedire videtur ut in fine Missae, recitata oratione post Communionem celebrans statim dicat « Placeat tibi », deinde versus ad populum, dicto « Ite, missa est », statim benedictionem impertiat verbis « In Nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti ».

Incongruum videtur, maxime ubi adhibetur lingua vernacula, ut post « Ite, missa est », celebrans iterum se vertat ad altare « Placeat tibi » dicturus ac tunc tandem populo benedicat.

✠ THOMAS Card. COORAY, O. M. I.
Archiepiscopus Columbensis-in-Ceylon

COREA

Reverendissimi Ordinarii Coreae in coetu mense aprili 1964 habito Commissionem Nationalem de re liturgica statuerunt atque decreverunt ex unaquaque dioecesi saltem unum et ad summum tres sodales seligendos esse. Inter Ordinarios unus electus fuit praeses Commissionis.

In primo coetu Commissionis tres sodales selecti sunt ut praesides trium subcommissionum, scilicet, de Liturgia, de Musica sacra et de Arte christiana.

Tunc iuxta artt. 18 et 19 *Constitutionis* de sacra Liturgia instauranda tres sacerdotes eiusdem Commissionis nationalis peregrinantes per omnes dioeceses sacerdotibus adunatis scopum et spiritum instaurationis liturgicae explicaverunt. Brevem conspectum historicum liturgiae Missae necnon interpretationem *Instructionis* S. C. R. (sept. 1958) et *Constitutionem* Concilii Vaticani II necnon sacram Verbi Dei celebrationem exposuerunt.

Tunc ad normas *Constitutionis* (articulo 35, 4) et *Instructionis* S. R. C. (sept. 1964) eadem Commissio inceptit praeparationem Sacrae Verbi Dei celebrationis, adhibendae in omnibus locis ubi deficiente sacerdote die dominica fideles congregantur ad preces communes.

Commissio Nationalis hucusque sex vicibus conventum egit. In ultimo conventu eadem Commissio usum linguae vernaculae in partibus Missae et Sacramentorum ad Ordinarios Coreae proponit, et Decreta dierum 15-17 februarii probata seu confirmata sunt a « Consilio » die 3 aprilis 1965 (Prot. n. 1522/65).

Inter opera ab hac Commissionem incoepa sed non conclusa includuntur:

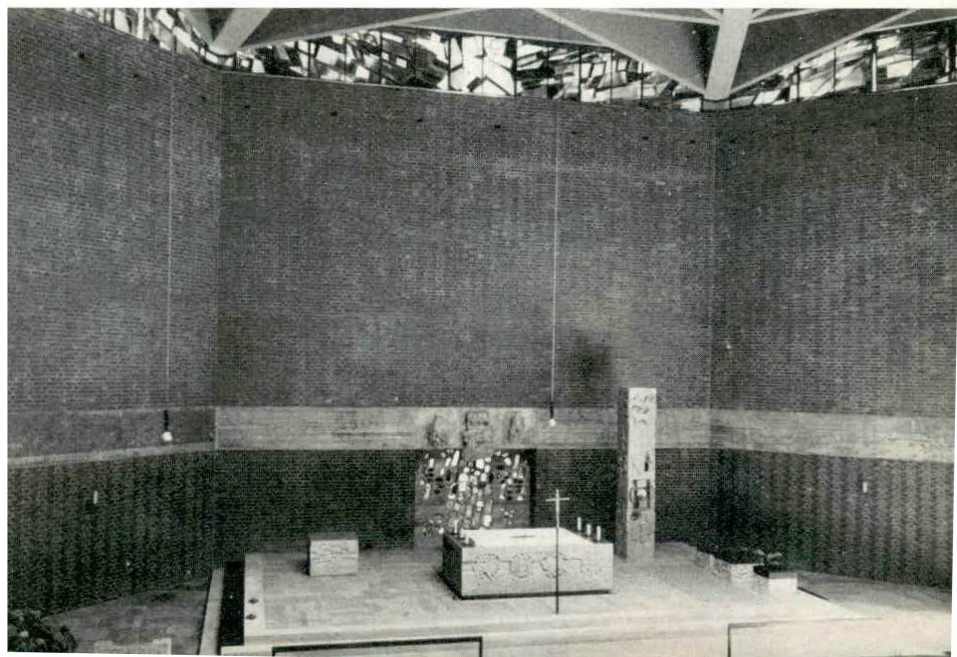
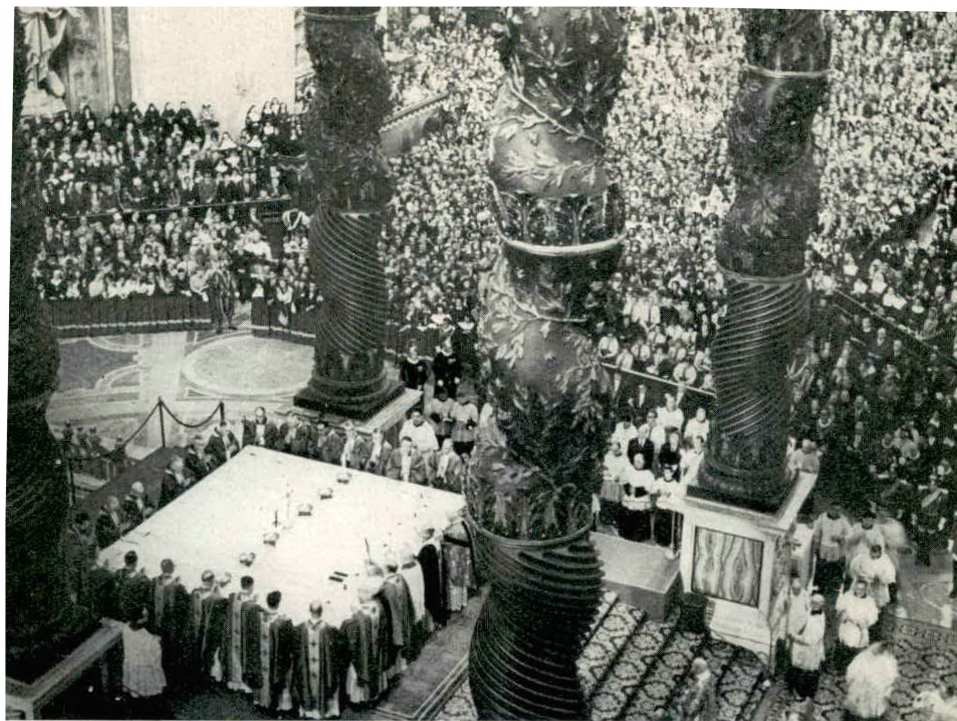
1. Versio coreana Litterarum Encyclicarum Pii XII, « Mediator Dei ».

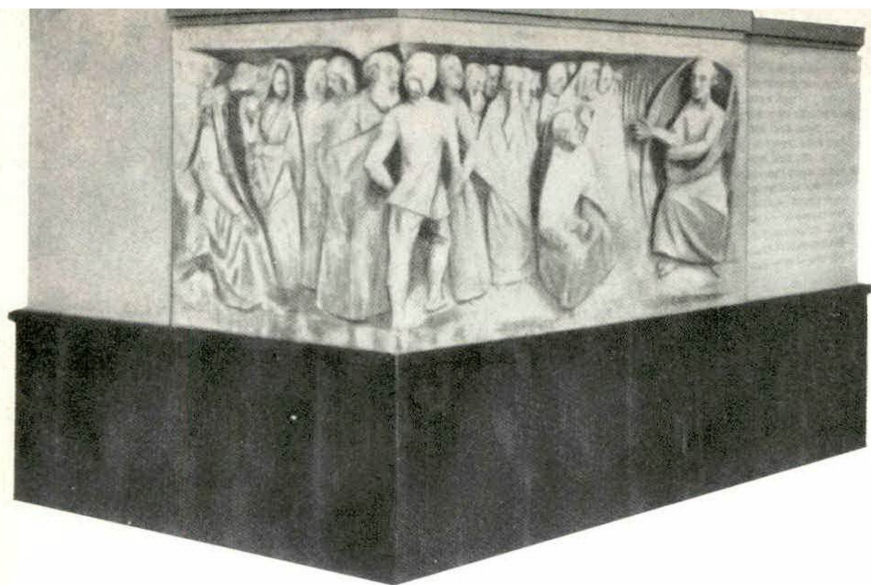
2. Oratio fidelium pro variis opportunitatibus.

3. Studium de festis et de moribus coreanis.

In coetu Ordinariorum Coreae habito in mense februario 1965 statuitur ut tres sub-commissiones, scilicet de Liturgia, de Musica sacra et de Arte christiana separatim laborent sub auctoritate eiusdem Episcopi Praesidis atque ab unaquaque dioecesi unus sacerdos nomi-

Romae. Die Pentecostes Paulus VI concelebrat cum 25 Rectoribus Seminariorum Urbis. Waldkreiburg (Germania): Ecclesia paroecialis pulchre disposita pro celebratione versus populum. Ambo tamen nimis in partem esse videtur; minus apte disponitur tabernaculum in columna, cum incongrue ministri cum ad sedes pergunt ante ipsum transire cogantur.

naretur in singulis commissionibus. Subcommissiones mox separatim habebunt coetus, et coetus generalis habebitur in mense iunii vel iulii.

Quoad DIFFICULTATES: Adhuc non adest versio totalis S. Scripturae in lingua coreana.

✠ GULIELMUS J. MC NAUGHTON
Episcopus Inchonensis

FORMOSA

I. INCEPTA

Anno elapso Conferentia episcopalis bis conventum celebravit et, actis ab Apostolica Sede probatis seu confirmatis, linguam vernaculam admisit:

1. in administrandis Sacramentis Baptismi, Confirmationis, Matrimonii et Unctionis Infirmorum necnon in administrandis omnibus Sacramentalibus;

2. in Missis, quae cum populo celebrantur, et quidem:

a) in proferendis Lectionibus, Epistola et Evangelio, necnon in oratione communi seu fidelium;

b) in cantibus Ordinarii Missae, nempe: *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus-Benedictus et Agnus Dei*;

c) insuper in acclamationibus, salutationibus et formulis dialogi, precibus ad pedem altaris dicendis non exceptis, in formulis: *Ecce Agnus Dei; Domine, non sum dignus et Corpus Christi* in communione fidelium, et in oratione dominica cum sua admonitione et embolismo.

Supradictum decretum de usu linguae vernaculae tam in Missis celebrandis quam in administrandis Sacramentis et Sacramentalibus vigere incepit die 7 martii huius anni.

II. EXITUS

Ad fovendam instaurationem liturgicam a Conferentia episcopali constituta est Commissio liturgica uno episcopo et pluribus sacerdotibus constans, cuius ope non tantum parata est communis epistola pastoralis de instauratione liturgica tractans et ab omnibus locorum Ordinariis subsignata, immo et haud semel habitus est coetus sacerdotum, qui huic instaurationi studerent et Missam iuxta novas normas lingua vernacula celebrarent « ad experimentum », praesentibus quoque studentibus uni-

Mediolani. Nobilis ambo cum imagine «Beatitudinum» in ecclesia S. Leonis Magni.

Assisi (Italia): Nova dispositio altaris in ecclesiola «Pro Civitate christiana» altare cum parvo tabernaculo, sedes, ambo.

versitariis, magistris scholarum secundariorum, piis associationibus, catechistis aliisque christianis.

Notare iuvat quod nullibi Sinarum fuit admiratio populi et satis actuose iam antea liturgiae sacrae participabant, cum fideles inde a saeculis preces diversis Missae partibus adaptatas in communi recitare vel etiam cantare soliti sint. Nunc porro participatio eorum fructuosior est procul dubio, quia etiam ipsas partes Missae possunt lingua propria dicere. Ipsi igitur, sicut sacerdotes omnes, exteris non exceptis, laeto animo accipiunt instaurationem liturgicam a Sancta Matre Ecclesia introductam sive quoad novas normas sive quoad usum linguae vernaculae, et huic instaurationi et usui linguae vernaculae totis viribus satagunt sese aptare.

III. DIFFICULTATES

Non desunt tamen difficultates quaedam:

a) quoad textus sinicos Missae: Missale namque, cuius textus ex decreto Conferentiae episcopalis adhibetur in Missa celebranda, non est pro usu publico sed privato traductum ante plures annos;

b) quoad usum limitatum linguae vernaculae: non tantum enim limitatur fructuosa participatio fidelium, cum partes ad ipsos spectantes, uti antiphonas ad introitum, ad offertorium, ad communionem et cantus inter lectiones occurrentes, non possint ipsi dicere, neque intelligant partes quae valorem catecheticum et doctrinalem summi momenti habent, ut v. g. orationes, utpote quae magnam instructionem fidelium contineant, immo ipsi celebranti satis incommodum est multoties in Missa mutare Missale cum fasciculo, in quo continetur textus sinicus;

c) quoad uniformitatem: impossibilis est haec uniformitas, cum permulti sint christiani aborigenes diversarum linguarum (haec tamen difficultas exstat tantum pro senibus, iuvenes enim omnes optime cognoscunt linguam nationalem mandarinicam);

d) quoad cantum sacrum: difficile est sane cantui gregoriano aptare linguam nostram sinicam.

IV. PROPOSITIONES

Ad solvendas supradictas difficultates sacerdotes omnes sive sinenses sive exteri ampliorem usum exoptant linguae vernaculae in omnibus partibus, ad Canonem non pertinentibus, alta voce proferendis, si id Conferentiae episcopali et Apostolicae Sedi visum erit.

Commissio liturgica parata quoque erit non tantum novas melodias linguae sinicae adaptatas parare, immo et textus Missae de novo traducere tempore opportuno iussu Conferentiae episcopalis.

✠ JOSEPH KUO, C. D. D.
Archiepiscopus tit. Salaminensis

INDONESIA

In Indonesia primi gressus instaurationis liturgicae prout in *Instructione* S. R. C. diei 26 sept. 1964 quam primum feliciter facti sunt cum animo alacri, et hic illic etiam cum animo impetuoso. Attamen propter amplitudinem regionum, propter penuriam sacerdotum et propter difficilem communicationem in tota Indonesia instaurationis (primi gressus) nondum absoluta est. Ex parte fidelium generatim nulla occurrit difficultas. Solummodo usus altae vocis ex parte populo, v. gr. in celebratione Missae cum populo in aliquibus regionibus, ubi fideles secundum suam indolem aut mentalitatem submissa voce orare solent, magnam patientiam requirit. Usus linguae vernaculae affert hucusque quamdam difficultatem eo quod in initio instaurationis interpretationes eiusdem linguae nationalis i. e. Indonesianae concessae sunt variae, ita ut in diversis locis alia et alia interpretatio adhibeatur cum incommodo fidelium et sacerdotum. Sed speratur ne illa difficultas longius perduret.

✠ ADRIANUS DJAJASEPOETRA
Archiepiscopus Djakartanus

AFRICA SEPTENTRIONALIS

Praesens Relatio pertinet ad tres nationes Africae septentrionalis, scilicet, Algeriam, Marocum et Tunisiā, quorum septem Episcopi residentiales in unam adunati sunt Conferentiam episcopalem.

DECRETUM CONFERENTIAE. — Die 20 novembris 1964, Coetus, « Consilio » pro Sacra Liturgia approbante, protulit usum latiore linguarum vernacularum in Missis cum populo celebratis et in collatione Sacramentorum. Decretum episcopale a die 7 martii servandum erat, i. e. una cum *Instructione* pontificali « Inter Oecumenici ».

PRAEPARATIO. — Per quatuor menses, sacerdotes et fideles instructi sunt ut rectae ordinationi Liturgiae sacrae parati essent. Celebrationes sanctae in quibusdam ecclesiis tam pro solis sacerdotibus vel religiosi mulieribus, quam pro populo, factae sunt secundum votum et regulas « Consilii » diei 21 dec. 1964 et praescripta Ordinariorum.

EXSECUTIO. — Ita, fere in omnibus paroeciis et a prima dominica Quadragesimae actuosiorem et ampliorem participationem Sacris habuerunt. Monitio prudenter data ordinandi per partes executionem Decreti, — quod tantum permittebat et non imponebat usum linguae vernaculae —, inutilis evadit: sacerdotes et laici sine difficultate practica vel theorica sentiebant cum Ecclesia. Hic et illic mora quaedam tribuenda est tantum defectui Missalium bilinguium in Europa typis impressorum.

Cum fidelium missalia versiones diversas habent, ut populus statim unanimiter cantus Missae dominicalis legat vel cantet, roneotypis evulgantur. (Attamen in paroeciis fidelium Hispanorum, actuositas liturgica non procedit eodem gradu atque in aliis).

DIVERSI COETUS. — In Tunisia adsunt communitates diversarum linguarum. Pro eis, interdum peragitur sacra Liturgia cum versionibus ab Episcopatu Italiae, Angliae et Germaniae approbatis.

CONCELEBRATIO. — Vigore indulti « Consilii », Missae concelebrae sunt a die Nativitatis Domini in diversis dioecesibus iuxta ritum servandum diei 20 iunii 1964: Rogabant sacerdotes facultatem concelebrandi cum Episcopo vel eius delegato.

Ritus et normae diei 7 martii a. c. cum gratiarum actione recepta sunt. Pastores et fideles consentiunt de tanto beneficio instaurationis antiqui ritus concelebrationis.

FRUCTUS. — Nostris in regionibus islamicis, fidelium coetus non sunt numerosi, Maroco adhuc excepto; instaurata Liturgia eis gaudium affert, fidem adauget, roborat charitatis vinculum et, auxiliante oratione universali — ideo missionaria —, spiritum catholicum et studium extendit.

✠ VEDASTUS-M. JACQUIER
Episcopus tit. Sufasaritanus

ZAMBIA

I. NOTAE PRAEIVIAE

1. In hac Relatione perlegenda prae oculis habeatur quod Respublica Zambiae licet sat parva quoad extensionem territorii *octo* linguas vernaculas adhibet ad usum liturgicum, praeter anglicam. Haec « peregrina » lingua est nunc officialis et in oppidis et collegiis ad cultum divinum usurpatur.

2. Aliquae dioeceses quattuor idiomata habent quorum unum alterumve adhibetur ab aliquot tantum millibus hominum.

3. Quaedam difficultas pastoralis et liturgica Reipublicae propria oritur ex congerie hominum diversarum linguarum in oppidis ubi aes vel alia metalla fodiuntur.

4. Ideo antequam introducta esset per totam nationem lingua communis longe diversus fuit liturgicus usus linguarum vernacularum inter dioeceses rurales (ubi vigeat una lingua) et dioeceses in locis industrialibus (ubi plures linguae erant). Ruralibus iam concessa erat facultas adhibendi Rituale vernaculum, pro lingua Chinyanga inde ab anno 1958, pro Chibemba ab anno 1961, necnon cantandi Ordinarium Missae lingua vernacula.

5. Cum antea in paucis tantum dioecesibus Missa dialogata quacumque sub forma introducta fuerit, opus nunc erit in reliquis inducere simul linguam vernaculam et participationem fidelium in Missa.

II. INCEPTA PRAECIPUA AD INSTAURATIONEM PARANDAM

1. In plenario conventu RR. DD. Episcoporum Zambiae mense julio 1964 habito statutum est ut lingua vernacula recitarentur *a)* Epistola, Evangelium et dialogus ante Evangelium simul ac facultas S. Sedis obtenta sit; *b)* *Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus, Agnus Dei, Dominus vobiscum* inde a 1^a dominica Adventus 1964; *c)* aliae mutationes a 1 ianuarii 1965.

2. De facto tamen in pluribus dioecesibus haec proposita expleri non potuerunt propter moram in facultate obtinenda: rogati sunt Episcopi dum Romae commorabantur proposita de novo subicere secundum aliam « Instructionem » interim datam; propterea tempus introducendi mutationes ad 1.am dominicam Quadragesimae remittitur.

3. In conventu supra dicto constituta est Commissio liturgica nationalis, constans membris ex commissionibus dioecesanis, cuius director est Ordinarius, qui praeest Liturgiae rebusque ecclesiasticis.

4. Ingens beneficium populo subsecutum est introductione linguae vernaculae cum prius quasi penitus ignoraret quid ageretur.

5. Beneficium proveniens ex aliis mutationibus liturgicis magnum est, non facile adhuc aestimandum.

6. Libellus « Living Liturgy » in seminario maiori Kachebere paratus distributus est inter clerum et religiosos, quo facilius ante 1.am dominicam Quadagesimae populum instruere possent.

7. In aestimando beneficio inde sperando distinguendum est inter congregationes ecclesiarum et fideles in stationibus missionalibus remotioribus, qui magna ex parte illitterati responsa Missae et significationes actionum liturgicarum non sine difficultate discere possunt. Ideo longe maius tempus requiritur in liturgia instauranda apud hasce stationes eo magis quod semel tantum in mense vel rarius a sacerdote invisuntur. Addendum tamen est quod, cum iam praesto sint interpretationes vernaculares pro sacra caeremonia Verbi, catechistae et orationum duces magis uti poterunt textibus liturgicis inter cultum divinum in locis ubi sacerdos non habetur.

8. In plenario conventu mensis iulii 1964 statuerunt Episcopi ut lingua vernacula adhiberetur in omnibus Hebdomadae Sanctae caeremoniis; in ritibus dierum Rogationum; in Sacramentis, inclusis exorcismis, unctionibus, benedictionibus necnon in forma (excepta forma Ordinum Sacrorum); in omnibus Sacramentalibus et benedictionibus, inclusis cinerum et candelarum.

9. Statuebant quoque, unanimi consensu, facultatem dare sacerdoti spectandi populum dum Sacrum litabat, necnon omittendi vel potius abolendi Benedictionem SS.mi post Missam.

III. STATUS RERUM PRAESENS

1. Plures interpretationes vernaculares iam approbatae sunt a « Consilio » inter quas:

lingua *Tonga*: Rituale, partes 1 et 2; Ordinarium Missae; Evangelia;

lingua *Kaonde*: Ordinarium Missae;

lingua *Lozi*: Ordinarium Missae;

lingua *Lunda*: Ordinarium Missae; Propria 4 dominic. Quadragesimae;

lingua *Bemba*: Ordinarium Missae; Rituale; Propria a die Cinerum ad Ascensionem;

lingua *Nyanja*: Ordinarium Missae; Officium Hebdomadae sanctae; Rituale; Propria a 1.a dominica Quadragesimae ad Pascha.

2. Fervet opus vertendi in unamquamque linguam vernaculam, sed prae oculis habendum est quod labor improbus exigitur propter parvum numerum sacerdotum ad id aptorum et ex eo quod hucusque tota Biblia catholica in nulla lingua vernacula habetur.

IV. PROPOSITIONES AD ULTERIUS PROCEDENDUM

1. Minus gratum fuit responsum a « Consilio » datum proposito RR. DD. Episcoporum ut Missalia imprimi possent linguis vernaculis omisso textu latino. Habita enim ratione numeri linguarum vernacularum et paupertatis Missionum exterarum fere impossibile erit in lucem edere Missalia latina et vernacula. Immo opes finanziariae parum sufficientes poterunt etiam aliis modis instaurationem liturgicam impedire nisi ratio habeatur huius peculiaris condicionis missionalis.

2. Spem foveat RR. DD. Episcopi ut mox permittatur recitatio vernacula *Per Ipsum*, sub finem orationis eucharisticae ita ut magnum *Amen* suam significationem pro fidelibus habeat eo magis quod deinceps elata voce pronuntiandum erit.

3. RR. DD. Episcopis acceptum quoque esset ut verba Consecrationis elata voce proferri possent a celebrante (licet adhuc latine).

✠ FIRMINUS COUTEMANCHE
Episcopus de Fort-Jameson

HONDURIA

I. INCEPTA

Iam ineunte anno 1964 Episcopi hondurienses consilia de hac re inierunt.

Imprimis, decreverunt incipere instaurationem liturgicam ab administratione et receptione Sacramentorum, praesertim a Matrimonio, eo quod, decursu temporis, tot abusus irrepserint quoad ornatum altaris et ecclesiae in caeremoniis nuptialibus.

Romae, occasione Concilii Oecumenici coadunati, Decretum dederunt pro tota Republica in quo sancita fuit « classis unica » pro administratione Baptismi et Matrimonii, et pro Exequiis; ita ut neque ditiores sollemniores nec pauperes minorem haberent, sed omnibus aequalem caeremoniam, dignam quidem. Hoc decretum vim habuit a die 1 ianuarii 1965.

II. EXITUS

Secundus gressus fuit usus linguae vernaculae et participatio fidelium in celebratione Missae.

Ita statuerunt ut sacerdos dicat lingua vernacula maiorem partem textuum qui elata voce proferuntur; fideles vero participant respondendo ad omnes salutationes, *Kyrie* et *Pater*; sed tempore quo haec relatio fit iam etiam audiuntur fideles recitantes una cum celebrante *Gloria* et *Credo*.

Haec participatio aequalis fuit pro tota Republica et obligatoria diebus dominicis in omnibus ecclesiis et oratoriis. Conferentia Episcopalis curavit ut unusquisque sacerdos reciperet « Instructionem Dioecesanam » de hac re ut incepta haec aequalia sint ubique.

Quae participatio et usus linguae vulgaris frequentiam Sacro vere auxit, non tantum diebus dominicis sed etiam ferialibus; et quidem haec frequentia crevit praesertim inter viros.

Usus linguae vulgaris ita placuit ut Conferentia Episcopalis petitionem acceperit ut hic usus diebus etiam ferialibus concederetur. Quod nuperrime factum est.

III. DIFFICULTATES

Recenter quaedam confusiones vel parva problemata exorta sunt praesertim post conventus vel colloquia de re liturgica inter clericos et religiosos, v. g. quoad « processionem oblatorum », de recipienda communione stando vel genuflectendo, de situ tabernaculi, et alia huiusmodi.

✠ JOSEPHUS CARRANZA CHÉVEZ
Episcopus S. Rosae de Copán

PANAMA

I. INCEPTA

Laeto animo omnes Ordinarii, iam a sessionibus Romae nuper habitis per litteras pastorales, intendimus clerum, religiosos et fideles praeparare ad instaurationem praecipue in celebratione Missae.

II. EXITUS

Die 7 martii lingua vernacula uti incepimus in tota Republica, necnon variationibus liturgicis a « Consilio » praescriptis; et revera non sine notorio *exitu* primae applicationis pro fidelibus, praesertim in ecclesiis praecipuarum civitatum in quibus sacerdotes, parochi et rectores ecclesiarum, enixi sunt regulas et spiritum instaurationis ad felicem exitum perducere.

III. DIFFICULTATES

1. Patet naturalis difficultas hos fructus assequi in pagis vel apud nostrates non sufficienter in doctrina christiana instructos ob penuriam sacerdotum.

2. Aliae difficultates exortae sunt e diversitate versionum in libris missalibus a « Consilio » nobis concessis. Illae difficultates minuerunt cum ad nos pervenit versio « Ordinarii Missae » a C.E.L.A.M. recognita et a « Consilio » approbata.

3. Alia difficultas evenit, et non videtur praetereunda, e diversitate accommodationis celebrantis, ministrantium et lectorum perdurante liturgia Verbi.

IV. PROPOSITIONES

1. Unica versio imponatur pro toto populo hispanica lingua utente etsi ad diversas nationes pertineant.

2. Pressius ordinetur situs tum celebrantis, tum ministrantium et lectorum in liturgia Verbi.

3. Permaneat usus campanulae ad nuntiandam Consecrationem et in tribus assuetis vicibus in ipsa elevatione cuiusque sacrae Speciei.

THOMAS ALBERTUS CLAVEL MÉNDEZ
Archiepiscopus Panamensis

Documentorum explanatio

DUBIA

Solutio quae proponitur nullam induit vestem officialem. Solummodo habet valorem orientativum: solutiones enim ex officio publici iuris fient, si casus fert, a competenti Auctoritate in « Acta Apostolicae Sedis ».

AD INSTRUCTIONEM

Ad n. 56:

58. Utrum in Missis cum populo celebratis, oratio fidelium sit obligatoria diebus ferialibus?

Resp.: Diebus ferialibus non obligat.

59. Utrum Ordinario loci liceat conficere pro sua dioecesi formularia Orationis fidelium, an haec facultas exclusive sit penes Coetum Episcoporum nationis?

Resp.: Secundum *Instructionem* n. 56 « in locis, ubi Orationis communis seu fidelium usus non habetur, competens auctoritas territorialis decernere potest ut fiat... formulis interim ab ipsa approbatis ».

Attamen, in formulis exarandis, maxime convenit ut facultas singulis Episcopis relinquatur addendi unam alteramve intentionem, quae necessitatibus cuiusque dioecesis vel loci respondeat.

60. Utrum liceat rectoribus ecclesiarum addere ad formularium quoddam unam alteramve intentionem ad Orationem fidelium secundum necessitates locales?

Resp.: Licet, immo valde convenit, eadem ratione, quae supra, pro dioecesibus, indicatur.

Ad n. 78:

61. Utrum Religiosi « choro adstricti » adhuc obligentur ad recitationem Horae Primae?

Resp.: Ex recenti consensione (2 iunii 1965) Apostolica Sedes remisit Superioribus Maioribus religiosis, ut secundum prudens eorum iudicium, statuam Horam Primam retinere aut facultativam declarare pro suis subditis.

Ad n. 91:

62. Utrum stabiliter exstrui liceat altare portatile ante altare maius ad celebrandam Missam versus populum?

Resp.: Per se licet, sed non consulitur. Nam Missa ad normam novi Ordinis celebrata, optime participatur a fidelibus etiam si altare ita exstruitur ut celebrans terga ad populum vertat. Tota enim liturgia verbi celebratur versus populum, ad sedem vel ad ambonem.

Si autem, his non obstantibus, ecclesiae rector aestimaverit aliud altare, portatile, collocare ante altare maius, hoc ponatur *ad tempus*, et inter utrumque altare intervallum vere notabile intercedat, et altare portatile circa se habeat satis magnum spatium ad modum presbyterii.

Ad n. 95:

63. Utrum, si altare maius versus populum exstruitur, ad mentem *Constitutionis* et n. 95 *Instructionis* SS.ma Eucharistia asservari conveniat in altari minori ab altari principali distincto?

Resp.: Affirmative.

64. Utrum liceat sacrum litari coram SS.mo Sacramento exposito, in altari portatili, in eodem loco altaris expositionis, sed ab eo distincto?

Resp.: Negative. Nec potest in oppositum afferri *Cod. rubr.* n. 349 agens de Missa die medio occasione quadraginta Horarum, quae celebrari debet « in altari ubi Ss.mum Sacramentum non est expositum ». Nam agitur de altari, ita ab altari expositionis distincto, ut non impediat adoratio Ss.mi Sacramenti.

AD RITUM SERVANDUM IN CELEBRATIONE MISSAE

Ad n. 14:

65. Utrum liceat celebranti in Missa versus populum celebrata, dicere preces ad gradus altaris terga vertens populo?

Resp.: Licet.

Ad n. 35:

66. Quomodo gerere se debeat celebrans in Missis, v. g. fer. IV Quat. Temp., sabb. Quat. Temp., fer. IV post dom. IV Quadrag. etc., cum ipse lectiones omnes legere teneatur, deficiente idoneo lectore?

Utrum pro unaquaque oratione debeat ab ambone recedere et ad sedem (vel ad altare), accedere ad pronuntiandam orationem?

Resp.: Potest in casu etiam orationes proferre ex ambone.

Ad n. 47:

67. Utrum celebrans, deficiente lectore seu ministrante idoneo, praeter lectiones, proferre possit ex altari « versus ad populum » etiam Graduale, Alleluia, Tractus, etc., si non cantentur vel legantur a schola vel a populo?

Resp.: Potest.

Ad n. 49:

68. Utrum genuflectendum sit ad verba *Et incarnatus est...* in festo Nativitatis Domini tantum, an durante tota Octava.

Resp.: Die 25 decembris tantum.

69. Utrum genuflectendum sit ad verba *Veni, sancte Spiritus* in Missa dominicae Pentecostes tantum, an etiam durante tota octava?

Resp.: In dominica Pentecostes tantum.

Ad n. 51:

70. Quando dicitur *Credo* in Missis lectis debetne celebrans post Evangelium ad altare ascendere, vel ad sedem recedere, et iterum ad ambonem accedere pro oratione fidelium?

Resp.: In Missis lectis, quando celebrans ipse legit Evangelium ad ambonem, *Credo in unum Deum* intonet, iuxta *Ritum servandum* n. 50 « ad sedem vel ad altare ». Ex eodem loco, potius quam ex ambone, ut vitetur nimis frequens mutatio loci, dirigat orationem fidelium (cf. *Ritum servandum* n. 51).

Ad n. 61:

71. Quid facere debet celebrans, cum *Sanctus* a schola tantum, musica « polyphonica » canitur?

Resp.: Interim opportunius videtur nihil mutare et celebrantem statim inchoare *Te igitur* dum canitur *Sanctus*.

Ad n. 83:

72. Utrum liceat diacono, vi consuetudinis et magnae christifidelium affluentiae, in Missa sollemni ministerium suum ad altare relinquere ad sacram Communionem distribuendam?

Resp.: Negative. Quod vetitum fuit iam per *Cod. rubr. n. 502*: « Tempus proprium sanctae Communionis fidelibus distribuendae est infra Missam, post Communionem sacerdotis celebrantis, qui ipsemet eam petentibus distribuat, nisi propter grandem communicantium numerum conveniat, ut ab alio vel ab aliis sacerdotibus adiuvetur ».

Dedecet omnino, ut in eodem altari, in quo actu Missa celebratur, ab alio sacerdote (sive in casu: a diacono) sancta Communio distribuatur, extra tempus Communionis proprium.

Ad n. 84:

73. Utrum Missale pro legenda antiphona ad Communionem et subsequentem orationem in medio altaris poni possit si, deficiente ministrante apto ad calicem ex altari auferendum, calix ab ipso celebrante supra altare aliquantulum versus latus dexterum ponatur.

Resp.: Nil obstat ut ita fiat.

Ad n. 87:

74. Quando fit expositio sollemnis SS.mi Sacramenti in fine Missae (ex indulto), num dicendum *Ite, missa est* et benedicendum populo, vel potius, ut feria V in Cena Domini et in festo Corporis Christi in Missa quae praecedit processionem *Benedicamus Domino* et *Placeat* sine benedictione (quod rationi magis consentaneum videtur)?

Resp.: Nil in ritu Missae mutetur. Agitur enim de duabus actionibus diversis et non inter se connexis.

DE RITU SERVANDO IN CONCELEBRATIONE MISSAE**Ad nn. 9 et 10:**

75. Potestne sacerdos, qui indultum habet, diebus dominicis et festis bis aut ter Missam celebrandi, in secunda aut tertia Missa concelebrare? Et quid hoc in casu de stipendio?

Resp.: Ad primam partem: Facultas concelebrandi pro sacerdotibus, qui Missam singularem iam celebraverunt (semel vel bis) non est ad satisfaciendum devotioni personali; sed praevidetur tantum pro determinatis adiunctis in bonum ipsorum concelebrantium (cf. n. 9 *Ritus concelebrationis*). Iudicium vero an conveniat, ut sacerdos, qui hisce in casibus concelebrat, possit etiam celebrare singulariter in bonum fidelium, remittitur Episcopo, qui considerare debet singula adiuncta, sicut fit pro concedenda binatione vel trinatione.

Ad alteram partem: Stipendium pro Missa concelebrata recipitur ad normam iuris: ideo si haec Missa concelebrata est binata, servandae sunt normae generales C.I.C. vel indulta particularia, quae alicubi forte habentur.

VARIA

76. Utrum, ad uniformitatem obtinendam, quando a rubricis plures dantur possibilitates, auctoritas territorialis competens pro universa regione, vel Episcopo pro sua dioecesi statuere possit ut unica ratio ab omnibus teneatur?

Resp.: Per se licet. Attamen, semper prae oculis habendo quod non tollatur illa libertas, quae a novis rubricis praevidetur, aptandi, *modo intelligenti*, celebrationem sive ecclesiae sive coetui fidelium, ita ut sacer ritus universus sit revera quid vivum pro hominibus vivis.

77. Utrum ministrantes Missae lectae servare debeant veteres rubricas, praescribentes ut genuflexi maneant per totam Missam (excepto ad evangelium), an sese accommodare rationi genuflectendi, standi aut sedendi fidelium?

Resp.: In Missis *cum populo* ministrantes certe sese accommodare debent ordini statuto pro fidelibus, quasi eorum exemplar et speculum.

In Missis vero *sine populo* (seu « privatis »), nihil prohibet quominus veteres rubricae servantur.

78. Utrum absolutio super tumulum facienda sit tantum praesente cadavere, aut adhuc fieri possit post alias Missas?

Resp.: Num. 401 *Codici rubricarum* servat valorem suum. *Convenit* tamen ut absolutio habeatur solummodo praesente cadavere.

Bibliographica

In hac « rubrica » elenchabimus publicationes, quae ad Redactionem mittuntur. A iudicio operum abstinebimus, salva una aliave adnotatione characteris pure editorialis. Ipsa inscriptio cuiusdam operis in hoc elencho nullum includit operis iudicium.

E. BEAUCAMP - P. PASCAL DE RELLES, O.F.M., *Israel regarde son Dieu* (= Collection Bible et Vie chrétienne). Tournai, Castermann, Editions de Maredsous, 1964. In-8°, 140 pp.

La construction des églises. Directoire pastoral. Montréal, Editions Commission diocésaine de liturgie, 1965. In-16°, 64 pp.

E. FOURNIER, *L'homélie selon la Constitution de la sainte Liturgie.* Bruxelles, « Lumen Vitae », 1964. In-8°, 163 pp.

J. B. O'CONNELL, *The order to be observed in the celebration of Mass.* London, Burns and Oates, 1965. In-8°, 72 pp.

Transalito anglica *Ordinis Missae, ritus servandi in celebrazione Missae et de defectibus.*

Messale romano festivo. Alba, Edizioni Paoline, 1965. In-24°, 704 pp.

IOACHIM NABUCO, *Pontificalis Romani expositio iuridico-practica.* Tournai, Desclée & Cie, 1962. In-8°, 956 pp.

IOACHIM NABUCO, *Ius Pontificalium. Introductio in Caeremoniale Episcoporum.* Tournai, Desclée & Cie, 1956. In-8°, 404 pp.

I canti dell'Assemblea. Edizioni liturgiche del Cardinale Lercaro, a cura del C.A.L.A.B., Bologna 1965. 18,5 × 13,5 cm, pp. 56 cum appendice cantuum, praesertim psalorum lingua italica ab associatione editoriali ECAS (« Editori Canti a Scheda ») editorum.

Opus continet cantus pro ingressu, gradualis, offertorio, communione et fine Missae, secundum diversa anni tempora distinctos. In fine dantur melodiae quaedam pro festis marianis.

ECAS, Associazione Italiana « Editori Canti a Scheda ». *Sedes*: Libreria Dottrina Cristiana (LDC), Torino-Leumann.

Publici iuris facit cantus sacros, in schedis separatis, in actionibus liturgicis necnon in piis exercitiis adhibendos.

Habentur melodiae pro psalmis 129, 117, 66, 144, 83, 97, « Messa popolare in italiano », « Messa conciliare in lingua italiana » et alii cantus pro diversis opportunitatibus.

Living Worship. A Project of the « Liturgical Conference », 2900 Newton St., N.E., Washington, D.C.

« Liturgical Conference » inde a mense aprili huius anni hoc periodicum de sacra Liturgia, praesertim sub aspectu practico publicat. Prodit semel in mense (exceptis mensibus iulio et augusto).

Ad excitandam attentionem fidelium ad Evangelium dominicae edita est series inscriptorum praeconiorum (manifesti, Plakat), 21 × 29 cm., in coloribus diei dominicis propriis cum indicatione ideae centralis ipsius pericopae Evangelii. Prostat apud Veritas (Katholische Schriftenmission) Linz a. d. Donau, Harrachstr. 5, Austria.

Ordo Missae et Ritus servandus in celebratione Missae

Editio typica

In-16°, pp. 72, L. 800 (\$ 1,40)

Recens *Instructio* de sacra Liturgia quasdam induxit variationes rituales in Missam, integra atque immutata manente eius generali structura. Revisio proinde sive *Ordinis Missae*, sive *Ritus servandi* omnino necessaria erat, ut omnia in cultu divino secundum ordinem fiant.

Kyriale simplex

Editio typica

In-16°, pp. 48, L. 600 (\$ 1)

Modi simpliciores qui exhibentur ii sunt, qui, sive in Editione Vaticana, sive in aliis fontibus ritus romani, ambrosiani et hispanici reperiuntur.

Partes ita disponuntur, ut, praemissis antiphonis *Asperges* et *Vidi aquam*, quinque schemata simplicia Ordinarii Missae efficiant, quae tamen nullam ex se relationem habent cum gradu festivitatis dierum liturgicorum. Attamen singulae partes numeris progredientibus distinguuntur, quo facilius evadat, si placet, Ordinarium Missae, partibus ex diversis schematibus selectis, componere. Tandem unicus ponitur tonus monitionum in fine Missae *Ite, missa est*, et *Benedicamus Domino*; ultimo denique quattuor praebentur toni pro *Credo*.

Ad modum *Appendicis* duo exhibentur toni ad orationem dominicam ab universo fidelium coetu una cum celebrante decantandam.

Cantus

qui in Missali romano desiderantur iuxta Instructionem ad executionem Constitutionis de sacra Liturgia recte ordinandam et iuxta ritum Concelebrationis.

In-16°, pp. 36, L. 600 (\$ 1)

Melodiae quinque partibus distribuuntur: I. Tonus orationis super oblata; II. Toni Canonis (usualis, ad libitum) ab *Hanc igitur* ad *Supplices* inclusive; III. Toni doxologiae Canonis (simplex, sollemnis); IV. Toni orationis dominicae, quando a pluribus decantatur (usualis, ad libitum); V. Tonus embolismi. Sequitur *Appendix*: I. Toni pro *Hanc igitur* propriis; II. Specimina quaedam tonorum pro « Oratione fidelium »: agitur de octo melodiis, quae textibus etiam lingua vernacula exaratis perbelle aptari possunt.

LIBRERIA EDITRICE VATICANA

Variationes in Ordinem Hebdomadae sanctae inducendae

Editio typica

In-16°, pp. 24, L. 250 (\$ 0,40)

Continet Missam Chrismatis feriae V in Cena Domini recognitam, idest cum novis pericopis, necnon cum textibus et melodiis simplicioribus, depromptis ex edendo Graduali simplici, *ad libitum* adhibendis, loco illarum quae adhuc in usu sunt. Praebet rubricas ad simpliciore formam redactas pro consecratione Oleorum et quosdam textus mutatos in orationibus sollemnibus feriae VI in Passione et Morte Domini.

Ritus servandus in Concelebratione Missae et Ritus Communionis sub utraque specie

Editio typica

In 16°, pp. 104, L. 900 (\$ 1,50)

In libello, affabre excuso, habentur Ritus concelebrationis et Communionis sub utraque specie a « Consilio ad exsequendam Constitutionem de sacra Liturgia » parati, et a Sacra Rituum Congregatione promulgati. Additur Canon Missae ad usum concelebrantium, et melodiae textuum, qui cani permittuntur.

De oratione communi seu fidelium

In-8°, pp. 32, L. 300 (\$ 0,50)

In fasciculo, parato a « Consilio », orationis communis natura, momentum ac structura describuntur. Indicantur criteria ad eam parandam, et praebentur specimina, super quibus Commissiones liturgicae nationales conficere possunt schemata pro sua ditione.